

frittfall

MEDLEMSBLADFALLSKJERMSEKSJONEN NORGES LUFTSPORTSFORBUND NR. 2 2010 37. ÅRGANG

AKTUELT

- 4 Vårens vakreste eventyr
- 6 Tønsberg FSK på tur til Kurdistan, Irak
- 10 Flying Chicks
- 14 En flatbygding i flatstaten
- 16 Tramp i kalotten Sikkerhet og gjensidig tillit
- 18 Tramp i kalotten Jenter skader seg – gtter dør...
- 20 Tramp i kalotten Ispose til lakkerte tær
- 22 Frittfallarkivet Haakon Quiller
- 26 Materiell Skydive Expo
- 28 Heftig og begeistret
- 30 UPT og Cookie Euro Tour

KONKURRANSER/LAG

- 32 BASIC 2010 – 2011
- 38 The world challenge 2010

FRA SENTRALT HOLD

- 40 Faste spalter fagsjef og leder
- 40 SU hendelser
- 42 FAI
- 43 Idrettsnytt Knut A. Lien
- 43 Antidoping Norge

SETT & HØRT

- 44 Down'n'dirty rykter og sladder fra inn- og utland
- 52 Kryssord
- 54 Fotokonkurranse
- 56 Klubbnytt Full gass på Jarlsberg
- 58 Klubbnytt Riksnytt #1/2010

Forsidebildet:

CHRISTOPHER ROLSDORPH **FOTO**
STABLING FØR EXIT FRA PILATUS PORTER
UNDER FLYING CHICKS PÅ ØSTRE ÆRA I MAI.

Materiellfrist

Materiellfrist for Frittfall #3/2010 **13. august** – Utsendelse **10. september**
Send stoff, ideer eller spørsmål til kitt@frittfall.org

Materiellfrist gjelder for redaksjonelt stoff og for booking av plass til annonser. Trykkeklart materiell til annonseplass leveres 10 dager før utsendelsesdato. Se frittfall.org for mer informasjon om frister og innlevering av materiell.

VINDTUNNELER I ØST OG I VEST

Kitt**REDAKTØR**

I 2007 blåste det friskt i vindtunnelryktene på Voss. Vossvind AS ble stiftet med hoppere i spissen og med stor innskutt egenkapital. Siden det har det vært rolig, og man har lurt på om planene var i ferd med drive vekk.

Vi har ikke fått noen uttalelser fra Voss, men det jobbes nok godt i det stille. Voss Ventus er aktive i å sjekke ut andre anlegg og vi ser av regnskapene at det påløper lønnskostnader. Grieg Arkitekt i Bergen skal ha blitt engasjer til å tegne anlegget. Nå i våres ble det dessuten stiftet et driftsselskap, Vossvind Drift AS, med den samme ledelse og styresammensetning som i Vossvind. Daglig leder er eiendomsinvestor Thomas Hårklau som også er engasjert i vindkraftselskapet Kitemill. Styreleder Thomas Gundersen er fra Canica hvor styremedlem og fallskjermhopper Camilla Hagen er en av hovedeierne.

I Åmot kommune jobber næringssjef Jan Inge Røe og ordfører Ole Gustav Narud med vindtunnelplanene på Rena. De ivrer for prosjektet, og har innledet et samarbeid med Forsvarsbygg som står som prosjektleder på en forstudie som nå er igangsatt.

Et kvalitetsindikator må være at innspillet om vindtunnel kom fra forsvarer selv da de så det som nyttig trening bl.a. for fallskjermjegerne, og en billigere løsning enn å reise England eller USA. – Siden Skandinavia er uten vindtunneltilbud kan det bli aktuelt å knytte til seg flere lands militære i prosjektet. Nederland er allerede forespur, forklarer Røe. Han forteller også at det så langt er gjort en liten undersøkelse mot idrettsmiljøer, om noen kan være interessert. Så langt er det bare skihoppmiljøet som har vist interesse. Narud på sin side legger vekt på potensialet innenfor turisme, og at Åmot kommune ønsker å profilere seg som stedet hvor du kan oppleve både høy og lav puls.

– Forsvaret er interessert og vil være en bruker, men de alene vil ikke kunne generere nok inntekter til at planene kan realiseres. Det vi er avhengig av da er at det er andre miljøer som viser interesse. Mest interessant i den sammenheng er jo miljøet rundt Østre Aker. Dette miljøet vil derfor være en viktig sparringpartner i det videre arbeidet.

Røe nevner videre at de har vært i dialog med en person i miljøet rundt Vossvind og fått presentert deres planer. – Jeg kan ikke se at vi kan samarbeide på noen måter, da vi vil være konkurrenter. Om det er plass til begge aktørene er nok mulig men det må vi se nærmere på. Det er ikke gjennomført noen studieturer til andre anlegg foreløpig, hvorvidt vi kommer til å gjøre det er heller ikke bestemt ennå. Når det gjelder næringsliv/investorer har vi ikke gjort noe ut av det ennå. Her har vi nok et stykke arbeid som må gjøres, avslutter Røe.

Vi kan spekulere i hvilket av disse prosjektene som blir gjennomført. Jeg holder det som sannsynlig at det første som besluttet igangsatt blir det eneste. Da vil et samarbeid kunne komme naturlig i neste omgang. Hvem som starter først avhenger av hvem som klarer å reise kapital uten store krav til avkastning, og hvem som er mest langsiktig og den største idealisten. Vi fallskjermhoppere får bare stå på sidelinjen og heie dem frem, for begge interessenter satser allerede mye som kanskje en gang vil komme oss til gode!

blues

blues

Redaksjonen: ansvarlig redaktør og annonse/økonomi: KITT GRØNNINGSÆTER - kitt@frittfall.org

fotojournalist: VIDAR ANTONSEN - vidar_antonson@msn.com

Layout: MARIANNE HOLEN, Sago AS - marianne@sago.no • Trykk: RK Grafisk

REDAKSJONENS ADRESSE: FRITTFALL c/o Kitt, Furuveien 15, 3560 HEMSEDAL • Frittfall er et kvartalsvis medlemsblad og uavhengig organ for Fallskjermseksjonen/Norges Luftsportforbund.

Ettertrykk ikke tillatt uten særskilt tillatelse. Artikler i Frittfall står for den enkelte signaturs egen regning og trenger ikke gjenspeile redaktøren, redaksjonen eller F/NLFs mening. Frittfall følger redaktørplakaten.

Artikler i bladet kan bli referert eller gjengitt i arkivet på www.frittfall.org

Utgiver: F/NLF: Norges Luftsportforbund, Rådhusgata 5b, 0106 OSLO Telefon: 23 01 04 50 • Kontakt F/NLF, Adresseendringer meldes F/NLF, ikke til Frittfall.

VÅRENS VAKRASTE

HELGA 7. - 9. MAI 2010 ARRANGERTE VETERANENES FALLSKJERMKLUBB SIN TRADISJONELLE VÅRMØNSTRING "VÅRENS VAKRASTE". DETTE ER EI ÅRLEG TILSTELLING SOM VETERANENES FALLSKJERMKLUBB ARRANGERER FOR MEDLEMMANE OG DEIRA DAMER "VETERINNENE".

JANNE TOVE LØKEN **TEKST OG FOTO**
BJØRN ERIK HAUGSBAKKEN **FOTO**

Arrangementet vert lagt til forskjellige stader rundt om i vårt langstrakte land og gjerne til ein plass der ein kan oppleve ein eller annan form for krigshistorie. Vi ankom sørlandsbyen utpå ettermiddagen fredagen etter å ha vore ein snartur innom Fallskjermklubben i Tønsberg og

Festningen ved sjøen i Kristiansand
- vakker ramme rundt Demohopping.

Odd Møller etter endt Demohopp - ivrige tilskuere vil vite mer om fallskjermhopping.

EVENTYR

deira hoppfelt Jarlsberg. Ein fallskjermveteran har nok litt vanskeleg for å berre køyre forbi eit hoppfelt uten å stikke innom for å slå av ein prat med gamle og unge kjente.

Utover ettermiddagen kom fleire og fleire Veteraner og Veterinner til, og stemninga vart etter kvart svært så god i bakgården til hotellet. Gode vener har så mangt å preikast om når dei endeleg treffest. Slike gode pratestunder pirrar apetitten og etter kvart gjekk turen ut i den fine sørlandsbyen på jakt etter eit godt måltid. Denne gangen vart vi anbefalt å gå på spisestaden Måltid, noko vi på ingen måte angra på. Vi slo virkeleg på stortromma og nytte eit aldeles fortreffeleg måltid i gode venners lag.

Laurdagen var den store dagen for hopping og Kurt møtte på Kjevik med flyet sitt. Gjennom føremiddagen var det satt av tid til hopping på amfi på Odderøya og så var Veteranane

bedne om å hjelpe den lokale fallskjermklubben med ein Demo ved festninga. No var det slik at vinden nok var i det vanskelege hjørne denne dagen så det einaste som vart gjennomført var ein "Demo" på grusbana ved festningen, der Odd var einaste deltakar frå Veteranane ilag med ein lokal utøvar.

Etter ein god felles fiskesupperlunch på hotellet vart vi frakta til Statsarkivet der vi fekk ei flott omvisning i kjellaren der nasistane dreiv storstilte avhøyr med tilhøyrande tortur av norske krigsfangar under krigen. Det var ei sterk oppleving å rusle rundt i dei romma/cellene som vart brukt på ein så grusom måte mot norske motstandsfolk. Ei omvisning til ettertanke.

Etter omvisinga var heile følge inviterte heim til "vertskapet" Tor Odd og Vivi, der vi vart trakterte med litt

champagne og jordbær før turen gjekk tilbake til hotellet for felles middag.

Dagen vart avslutta med nok eit godt måltid og masse god "drøs" rundt borda. Stig vart takka av som HI og Erik vart ønskt velkomen inn i vervet. Som seg hør og bør når denne flotte gjengen er samla vart det både taler, helsingar og litt vitsing rundt borda. Ein kjempeflott gjeng Veteraner og Veterinner frå mange forskjellige stader i Norge gjorde til at vi fekk ei minnerik helg og ein fantastisk forsmak på våren i Kristiansand. Ei stor takk til Tor Odd og Vivi som hadde stått for planlegginga!

Og det fine er at det kjem fleire slike samlinger med denne flotte gjengen utover sommaren. Turen heim måtte vi sjølv sagt legge om Geiteryggen og Grenland Fallskjermklubb. Takk for ei fin helg til alle Veteraner og Veterinner!

Olaf Olsen, Stig Bjørneberg og Bjørn Erik Haugsbakken i god diskusjon på hoppfeltet.

Formann Kjell Olsen og Einar Thon i ivrig samtale - det er 8. mai må vite.

1. Pål Bergan briefet demohopperne.
2. Fra venstre: Alex, Børre, Ditta, G. I. Joe, Dennis, Mathias og i bakgrunnen Kristian Moxnes.
3. Fra venstre: Kristine, Ellen og Mathias.
4. På vei inn til flyet.

TØNSBERG FSK PÅ TUR TIL

STEDET ER KURDISTAN, DET SELVSTYRTE OMRÅDET AV
NORD-IRAK HVOR DEN KURDISKE REGJERINGEN HAR
STYRT OVER LENGRE TID.

RAVAND KHALID OG ALEXANDER ASPHEIM
BØRRE MØRCH, DITTA VALSDOTTIR, MARTIN
DOLOHY

Fallskjermhopping var et fremmedord for den normale kurder inntil Tønsberg fallsjermklubb inntok det kurdiske luftrommet sammen med Skywalkers og Co. i mars i år. Bak kulissene hadde Ravand Khalid i samarbeid med Pål Bergan jobbet i tre måneder for å få prosjektet til å bli en realitet.

Vi skulle hoppe med et 60 kvadratmeter stort kurdiske flagg på den kurdiske nasjonaldagen som er Newroz. Denne feires også i Iran og Afghanistan som symbol på det nye året den 21.03 hvert år.

Vi hoppet over byene Arbil/Hewler, som er den kurdiske hovedstaden og som har 1,5 millioner innbyggere. I Arbil/Hewler, fikk vi lov til å benytte oss av den nybygde internasjonale flyplassen som hadde en enorm rullebane på 4.800 meter i lengden og 90 meter i bredden. Det var et vakkert syn fra lufta og vi

hadde en koselig tid på denne flyplassen, til tross for at alt av utstyr vi hadde med oss måtte skannes og inspiseres hver gang vi forlot flyplassen og skulle inn igjen.

Det var valg i Irak og alle var i beredskap for å ivareta regionens sikkerhet. Stedet er definert som en krigssone til tross det var ganske rolig der hvor vi var.

Den andre byen vi hoppet i var Duhok. En by med ca 500.000 innbyggere og hvor undertegnede har vokst opp.

Duhok var litt spesielt med tanke på vi gjorde innhopp på to stadionanlegg, og ett hopp over en folkemengde på ca. 80.000 mennesker som var spredt over et stort fjellområde. Det var mennesker og parkerte biler så langt øynene kunne se!

Opplevelsene var ganske store med tanke på all fokus som er på denne delen av verden, og det skal en roman til om vi som deltok på denne eventen skulle begynne å forklare. Derfor har vi besluttet å la bildene fra turen tale for seg selv.

Jeg vil rette en stor takk til Tønsberg FSK for å være

KURDISTAN. IRAK

Pål i skjerm med det kurdiske flagget

*Vi satte mange rekorder i løpet av tiden vi var i Kurdistan/Irak.
Her er noen av dem:*

- Første tandemhopp, utført av Cpt. Hero
- Største flagg i lufta av Pål Bergan
- Største headown formasjon utført av Skywalkers og Alex A.
- Jenterekord utført av Monica, Ellen, Kristine og Ditta
- Rekorder var det ikke mangel på, og det var bare å gunne på...

Duhok.

Media flokker seg til idet vi sender av gårde nyttårsfakkelen

så inkluderende og for å ha så mange modige mennesker som er villige til å strekke seg ganske langt for å få det til. Tusen takk Pål Bergan for ditt bidrag til dette. Skywalkers for deres bidrag med hårreisende swooping og som tok pusten fra folket. Martin Dolohy for å ha leid flyet sitt med crew til oss. DNO for deres bidrag som sponsor. Guvernøren. Og ikke minst resten av gjengen som virkelig stod på og jobbet hardt sammen. Tusen takk!

Deltakere som var med på turen:
Pål Bergan, Ravand Khalid,
Mathias Holtz, Kristian Moxnes,
Håvard Flaatt, Dennis Barstad,
Alexander Aspheim, Monica Holen,
Ditta Valsdottir, Ellen Cathrine Burchardt,
Børre AKA Cpt. Hero og
Kristine Willadsen.
Samt Martin Dolohy med flight crew.

Veivalg!

Dennis i skjerm med DNO banner og Kurdistan streamer

5.

6.

7.

8.

5. Første tandemhopp over kurdisk/ irakisk jord.
6. Klare til å hoppe ut og begeistre enda flere.
7. Jentene var veldig populære.
8. Ravand og Kamiran Meri.
9. Ditta, guvernørens sønn og Ravand.
10. Guvernøren av Duhok, Tamar R. Fattah, Ravand og Kamiran Meri. I bakgrunn: regjeringsmedlemmer og officials.
11. Kurdiske barn i en pick-up.

9.

10.

11.

CYPRES 2
never pay a battery

FLYING CHICKS

ELISE M. MYGLANDFoto

DE FLESTE FORVENTET NOK AT ÅRETS ARRANGEMENT SKULLE BLI LIKE BRA SOM FJORÅRETS. DET BLE DET IKKE. DET BLE SÅ MYE, MYE BEDRE!

LINN MIKKELBORG**TEKST**
CHRISTOPHER ROLSDORPH**FOTO**

Let's get it started

For femte gang arrangerte Oslo FSK Flying chicks på Østre Aera med Sofus, Trine, Siri, Elise, Hedda, Linda, Camilla og Ellen i spissen. Også i år var alle organiserene jenter; freefly extraordinare Stephanie Soria, landslagets Kristin, samt Camilla sørget for organisering av freeflyerne. Ellen, Kristine, Marianne og Ditta organiserte store og små flak. Undertegnede organiserte vingedress, og Ditta holdt i tillegg skjermseminar, samt filmet og debriefet landinger i etterkant.

To Portere sto til vår disposisjon, Sandi

hadde full kontroll i manifest, Siw "The Big Cahuna" var på plass, Tore og Molle holdt koken i kiosken, og 85 fallskjermjenter smilte omkapp med sola. Synergieffekten ved et slikt arrangement er selvsagt høy, så gutta var på plass - noe vi alle var veldig glade for. Med Helix i spissen stilte de som videomenn og fotografer, HL, HFL, bartendere, massører og var ellers med på å bidra til god stemning.

Vi hoppet store og små formasjoner, 1-1, med hodet opp og hodet ned, på mage, på vinkel og med vingedresser. Fire av boogiedeltakerne gjennomførte også

AFF-kurs i forkant av boogien, og jentene fikk utvilsomt en fantastisk velkomst til fallskjermmiljøet. Totalt gjorde vi 1.298 hopp denne langhelgen. Vi landet på beina, swoopende, på rumpa, med grasiøse landingsfall, bak bygninger, i skogen og i vannet - uansett var det bare store smil og glade jenter å se.

Swooping, innhopp og Chicken Race

Nytt av året var swoopingkonkurranse på Osenstranda. 15 jenter meldte seg på og det ble kjørt to runder; distanse og presisjon. Banen ble satt opp med blades,

dommere, et helt team med paparazzier og hele schmæla. Og jentene leverte. Den alltid eminente Tone Kristoffersen leverte et fantastisk mageswoop og føyk som en speedbåt i plan over Osensjøen, en prestasjon som stod til 20 i stil og skapte jubel blant tilskuerne! Dessverre holdt ikke dette til pallplass. Sammenlagtseier gikk til Marte Lund, med Inger-Margrethe Bøe på en god andreplass - gratulerer!

Resten av jentene hoppet inn på Osenstranda, og etter at swooping

var avsluttet var det duket for det legendariske CHICKEN RACE! Her setter kun fantasien grenser for hva som skal gjøres på postene og hvordan en velger å utføre ppdragene... Fallskjermhoppere har fantasi av skitten karakterer. Det ryktes dessuten at dommerene (alle menn) var korrupte, og at endel av dem var kjøpt og betalt på forhånd. Vi spilte beachvolley (med og uten klær), balanserte på slakk line (med og uten klær), drakk cola blandet med bruspulver (med og uten klær), hadde ølstafett (med og uten klær), lagde menneskeformasjoner (med og uten klær),

lagde fallskjermformasjon (med og uten klær), blindpakket fallskjerm (med og uten klær eller med bind for øynene) og spilte inn en scene til Baywatch (stort sett uten klær). Jentene gikk løs på oppgavene med stort engasjement, og plaggene forsvant i takt med alkoholnivået, som igjen førte til at ekstrapoengene satt løst. Seieren gikk til laget "Handicap Parking" som bestod av Kine, Yun Therese, Marte, Tina, Kari og Inger Margrethe - gratulerer!

Vind, jordbær og bankett

Søndagen var ikke været helt på vår side, det gustet i og over 22 knop hele dagen, så det var kun de aller ivrigste som sto for hoppingen. Dagen ble brukt til sosialt samvær på bakken, i badstua og

timelange sessions på badet for å pynte seg til bankett. For tradisjonen tro, ble Flying Chicks avsluttet med en høytidelig bankett. Spot On hadde offisiell åpning, og Erling og Tore inviterte jentene på sjampis og jordbær i hangaren. De største jordbærene var riktignok i levende live, og det var helt greit å bli servert sjampis av fire flotte gutter iført forklede... og kun det! Børre, Hans Olav, Arne Helge og Chris - dere tok dere veldig bra ut! Vi ble deretter geleidet til peisestua, som ikke lenger så ut som peisestua, men på magisk vis var forvandlet

til et bankettlokale med hvite duker, servietter og vinglass. Jentene var like flott pyntet, og det var morsomt å se alle jentene stæsjet opp, nesten til det ugjenkjennelige, uten hoppdresser, joggesko og fartsknuter i håret.

Marius Sotberg var også i år kokk, og brukte to dager på å stelle istand for oss. Og for et måltid! En nydelig forrett, en hovedrett som jeg fortsatt får vann

i munnen av å tenke på, og en dessert som overgikk det meste innen kakeverdenen - O' sjokoladelykke! Middagen ble servert av Krigsskolegutta, i uniformer og hvite hansker - sukk! De så litt brydd ut i begynnelsen, men en kan vel egentlig ikke forvente noe annet, der de ble tatt imot som

ELISE M. MYGLANDFoto

PER-HENRY BORCHFoto

PER-HENRY BORCHFoto

ELISE M. MYGLANDFoto

rockestjerner av 85 hylende jenter? Middagen ble etterfulgt av raffle, med haugevis av flotte premier fra alle sponsorene. Så kom gutta, og kvelden var fullkommen. André Melan serverte dagens vidio, etterfulgt av et liveband som absolutt lagde go'stemning. To DJ'er var også leid inn og spilte inn i de små timer. Det var dans på bordene og ekte Flying Chicks partystemning, men det som skjedde på Æra osv... Bålet uteble riktignok i år, men hvis vi bare lar veden stå oppstilt der den er, har vi garantert tørr ved og et gigantbål til neste år! Takk for innsatsen uansett, Jørgen og gutta.

New Blood

Trine og Sofus har vært med å arrangere Flying Chicks i alle disse årene, men takker nå dessverre for seg. Siri Sandbeck Walther overtar roret. Gleder meg til å se hva Siri & Co. får til, og jeg er ganske sikker på at de klarer å fylle skoene (og de er store!). Takk Trine og Sofus - dere har gjort en fantastisk innsats og bidratt mye for fallskjermjentene i Norge!

Flying Chicks har blitt et høydepunkt for de fleste jentene i miljøet, og er et svært viktig arrangement for både videre rekruttering og utvikling av jentene i sporten. Jeg ble også like gledelig overrasket over hvor god stemningen var, selv med så mange jenter samlet på ett sted - fallskjermjenter er definitivt ikke som andre jenter! Jeg tror de fleste reiste hjem med økt kunnskap, skills, erfaringer, selvtillit, og ikke minst - nye vennskap og en god dose lykke i bagasjen (føltes kanskje ikke helt sånn mandag morgen, men iløpet av uken har det nok kommet tydeligere frem...

Til slutt, en stor takk til sponsorene: Spot On, Boogiemann, New Wave, Craft, Nivea, Kari Traa, Slakkline, Norrøna, Jernia Rokne, Galleberg og Libresse.

Er registreringsskjemaet for Flying Chicks 2011 lagt ut enda?

CYPRES 2
24 hours waterproof

EN FLATBYGDNING I FLATSTATEN

Andreas på nivå 2, her med instruktørene tilstede. Chromy og Vidar.

TIL OPPLYSNING, SÅ ER FLATBYGDNING EN PERSON SOM KOMMER FRA FLATBYGDNING PÅ HEDEMARKEN. DET VIL SI STANGE. DEN BREIE DIALEKTA MÅ IKKE FORVEKLES MED TOTNING. DET STEDET LIGG PÅ SKYGGESIDEN AV MJØSA. SÅ ER DEN GEOGRAFISKE FORVIRRINGEN OPPKLART.

På hoppfeltet var det som vanlig travelt. Godt forberedt på forhånd med tips fra en helikopterpilot fra Nyksund, hadde jeg med massevis av Freia melkesjokolade til staben. Da blir man godt tatt vare på og mottatt på pakkematta.

Det ble med engang travelt for meg med å filme lokale "bigways" (her er det ikke definert som bigway før det er tre fly involvert), og å filme AFF-elever. "ØDPF" ble stiftet, med en språkmektig verdensborger som formann og undertegnede som nestformann. Opptakskravet er å fortelle oss hva en "kaninkoker" er.

Gjennom Vidar Antonsens fallskjermkurs kom Kjell Skaiå fra Kjevik FSK til DeLand med masse skepsis i sekken. Kjell har i tre år prøvd å få lappen gjennom lineprogresjon, men med dårlig hell. Odd J. Pedersen var med han som moralsk støtte. Første hoppet var en drøm for en kameramann, men etter noen tusen fot satt pressen som støpt. Videre fikk Kjell opplevd diverse kulturseverdigheter, med god guiding fra Odd og meg. Noen predikanter prøvde også å frelse oss fra synden, men sendte oss raskt til helvete. Det syns vi var morro.

Videre hopping for Kjell gikk knirkefritt, Chromy hjalp han med å gjøre progresjonen både forståelsesfull

JOHAN BRYHNI TEKST OG FOTO

For tredje året på rad har jeg vært i DeLand, Florida. Norges største hoppfelt. Første året var med Arcteryx på basisen, og det andre reiste jeg over og var der i tre måneder. Første året, for å lære å fly. Andre året, for å lære å filme. Og nå i år, for å utvikle både fly og filmegenskaper.

På grunn av min barnlige sjarm har jeg kommet lett i kontakt med de lokale i

DeLand. Så i år som i fjor fikk jeg bo hos noen gjestfrie lokale fallskjermhoppere. I år bodde jeg på andre siden av veien for "Casa del tulling", noe som resulterte i noen sjanglende turer over veien og en prat med politiet. Det er visst mistenkelig å gå med ryggsekk mellom husene, noe en sindig og brisen hedemarking ikke tenkte over. Men det var en fin måte å møte lovens håndhever på. Tanken om å komme på "Cops" streift meg, men jeg lot være å løpe.

Fra venstre Lars H.Wollebekk, Jan Arne Pedersen, Johan Bryhni.

og effektiv. Kjell har per i dag eget utstyr og A-sert. Kasse!

Neste elev gjennom Vidar var Andreas Mosling. Han hadde tenkt å være en uke, men fire dager med gårvær gjorde at det ville blitt travelt å få seg A-sert. Så etter første hopp bestemte han seg for å bli en uke ekstra. Det skal sies at Andreas gjorde nivå 1-6 på en dag. Det står det respekt av! Resten av uka gjorde han imellom vindkastene unna resten av hoppene til å få skrevet ut A-sert før han dro. Kasse!

Hovedgrunnen til at jeg dro over atlanten var for å filme Florida POPS state record. To andre nordmenn var også påmeldt. Jan Arne Pedersen og Lars H. Wollebekk. Planen var å få til en 100-manns formasjon. Dag en gikk med til dirt-diving og venting, været var ikke på vår side. Fredag og lørdag ble det gjort tilsammen 10 hopp, men ingen rekord. Men derimot seks reservetrekk, en mindre skjermkollisjon, og ett hjerteinfarkt.

Selv fikk jeg mye erfaring med å være superfloater fra Skyvan, og å være med basen ned til break off. Der møtte jeg som regel Norman Kent som var på vei opp gjennom basen. Så det var mye å holde styr på. Men sjelden man har det så morro. Det blir ny tur i november for å filme POPS verdensrekorden, 120 manns.

Florida POPS record attempt exit.

For dere som skal over til DeLand, ta en titt på postkortene i Gear Store. Der finner dere nemlig ett postkort av André Melan. Bak på kortet står følgende: "Canopy pilot André Melan swoops in for the perfect landing at Skydive DeLand". Det betyr vel kasse?

Sandi og Chromy exiter Skyvan.

Meg som filmer lokalhopp over DeLand. BILL SCHMITZFoto

SIKKERHET OG GJENSIDIG TILLIT

HELGE TITLESTAD HADDE UNDER TRAMP I KALOTTEN ET INNLEGG I SISTE FF HVOR HAN STILLER SPØRSMÅL VED SU SIN MÅTE Å BEHANDLE OG UTSTEDE SERVICEORDRER PÅ OG MATERIELLKONTROLLØRENE SIN TILLIT TIL SU.

ROLF INGE SOTBERG,
MATERIELLSJEF F/NLF PÅ VEGNE AV SU

Jeg skal ikke gå inn i en teknisk diskusjon for eller i mot de forskjellige SOer som er utstedt, men si litt om SUs måte å tenke på.

SU sitt primære mål er å forebygge ulykker og uhell blant våre hoppere. Vi er et lite land med relativt liten aktivitet som vi kan bruke som erfaringsgrunnlag. I våre avgjørelser er vi derfor avhengig av erfaring høstet ute i den store verden og de innspill vi får fra andre land og gjennom de internasjonale organisasjoner vi er medlem av (PIA, IPC). De fleste serviceordrer utstedes av produsenten av utstyret og er da relativt enkle og forholde seg til. Andre ganger gjør vi (og andre land) erfaringer som tilsier at vi må reagere med påbud eller anbefalinger. I hvert enkelt tilfelle søker vi informasjon og anbefaling fra produsenten(e) av angjeldende utstyr. Det er ikke alltid vi får slik informasjon eller produsenten(e) av forskjellige årsaker ikke vil gi noen anbefaling. Da må vi bygge våre avgjørelser på den informasjonen og erfaringen vi har. I slike tilfeller er vår holdning at sikkerheten kommer først.

Et eksempel: I juni 2003 fikk vi informasjon fra en produsent av utløserpinner om at de hadde mottatt rapport fra tre seletøyprodusenter hvor utløserpinnen på reservehåndtaket var brukket og at dette også kunne være tilfelle hos andre seletøyprodusenter.

Skulle vi vente med å reagere og se hva dette var eller skulle vi utstede servicordre hvor alle rigger

i Norge var groundet til mer info var tilgjengelig og nødvendige tiltak var klarlagt? Til tross for at hele Fallskjerm Norge ble satt på bakken i beste sesong var ikke avgjørelsen vanskelig. Den ble tatt umiddelbart og var soleklar! Man kan kalle det ryggmarkrefleks, men sikkerheten kommer først.

I saken med Atomriggeren reservepilotene var det også viktig å reagere raskt "off season" på bakgrunn av "indikasjoner" og den informasjon vi hadde tilgjengelig. Hadde vi ventet med å sette inn tiltak etter at all informasjonen var tilgjengelig, kunne vi endt opp med at mange rigger måtte hovedkontrolleres om igjen og at mange rigger sannsynligvis ikke ville ha vært klare til sesongstart.

Helt siden vår organisasjon ble etablert tidlig på 60 tallet har vi laget vårt eget reglement og utøvd stor grad av selvjustis. Dette har vi fått lov til av luftfartsmyndighetene fordi vi har tatt vare på denne tilliten og håndtert sikkerhetsaspektet på en god måte. Jeg er overbevist om at vi fortsatt er tjent med å ha det slik. Det krever at vi håndterer de utfordringer sikkerheten i vår sport gir oss, på en ansvarlig måte.

Så til utøvelsen av materielltjenesten. Vi har mange dyktige MKer i dette landet som gjør en meget god jobb for at alle skal ha utstyr som fungerer godt og sikkert. Jeg er overbevist om at de aller fleste av disse har tillit til SU sine avgjørelser og ser nødvendigheten av de reaksjoner SU kommer med.

www.para-gear.com

SERVING THE WORLD
FOR 50 YEARS.

camera gear

NEW!

NEW GEAR? NO PROBLEM!

OPTIK ILLUSION
CAMERA HEADGEAR
L5180

FLAT-TOP PRO
CAMERA HEADGEAR
L5145

VAPOR & VAPOR NARROW
FULL-FACE CAMERA HEADGEAR
BLACK STANDARD
CUSTOM COLOR FOR EXTRA CHARGE
VAPOR # L1350
NARROW # L1355

COOKIE ATOMIC
CAMERA HEADGEAR
L5708

SORZ
GOOGLES
CLEAR, AMBER, SMOKY, MIRROR OR MIRROR BLUE
B1147

CRUISER 2
GOOGLES
COMES WITH INTERCHANGEABLE LENSES AND CARRYING CASE. COMES WITH CLEAR, SMOKY, AND AMBER LENSES.
B11076

NEUMANN
SKYDIVING GLOVES
BLACK, WHITE, RED, BLUE OR GRAY
SPECIFY SIZE
B1120

AKANDO
SKYDIVING GLOVES
SPECIFY S-M-L-XL
B1112

ZKULLS STILLS BASE PLATE
CAMERA MOUNTING SYSTEM
FOR FULL CAMERA MOUNTING
VELCRO STRAP WITH ALUMINUM BASE
L5817

ZKULLS ANTI-TWIST KIT
CAMERA MOUNTING ACCESSORY
MILLED ALUMINUM PLATES & HARDWARE
L5816

ZKULLS CX CAGE
CAMERA MOUNTING SYSTEM
PROTECTIVE CASE FOR THE SORZ CX MODEL VIDEO CAMERA
L5823

QUICK QUAD
CAMERA RELEASE
SMALL, COMPACT CAMERA MOUNT
L12305

'L' BRACKET
CAMERA MOUNT
FITS MOST PC STYLE CAMERAS
L5115

AEROJACK
SAFETY KNIFE
NEON YELLOW
NYLON W/ QUAIL BLADE
K2003

BENCHMADE 5 HOOK
HOOK KNIFE TOOL
COMES WITH BREATH BLACK OXIDE FINISH
K1950

BENCHMADE 7 HOOK
HOOK KNIFE TOOL
COMES WITH SHEATH
K1970

CARBON BLACK
HOOK KNIVES
ALL CARBON FIBER. JACK THE HIPPER OR CAPTAIN HOOK WITH FINGER HOLES
JACK THE HIPPER # K18505
CAPTAIN HOOK # K13505

CAM-EYE II
SWITCH / INDICATOR
LIGHT AND SWITCH COMBO
VELCRO FASTENING
PORT CAMELERS
L12450

HYPEREYE MINI
CAMERA INDICATOR LIGHT
LAND PORT CAMERA LIGHT
L12435

MOUTH SWITCH
TONGUE SWITCH
MOUTH SWITCH FOR CANON DIGITAL PLUG & OTHER 2.5MM PLUG CAMERAS
2.5MM PLUG # L1375

BH D-BOX
PROTECTIVE BOX
PLEASE SPECIFY CAMERA
L51190

BLACK BOX
PROTECTIVE BOX
PLEASE SPECIFY CAMERA
L5720

REMOVABLE ARTICULATING RINGSIGHT BRACKET
EASILY REMOVE OR INSTALL WHEN YOU WANT TO
L1370

SCHUMACHER QUICK-SHOE
CAMERA MOUNT
FOR MOUNTING CAMERAS TO CAMERA HEADGEAR & PLATFORMS
L1389

LIQUID FLAT-LOCK
CAMERA QUICK RELEASE
SMALL, COMPACT CAMERA MOUNT
L5735

HYPEREYE D PRO
SWITCH / INDICATOR
LIGHT AND SWITCH COMBO
WILL FIT MOST 1/4" PORT CAMERAS
L12430
D PRO EXPANSION KIT # L12431

CAMERA TRIGGER
CAMERA TRIGGERS
CAMERA TRIGGERS WITH DIGITAL OR 2.5MM PLUG
DIGITAL # L1303
2.5MM PLUG # L1304
DIGITAL # L1302
2.5MM PLUG # L1301

PARALY RECORD
INSTRUMENTAL VIDEO
B2000

JUMP COURSE
INSTRUMENTAL VIDEO
B2001

TANDEN VIDEO
INSTRUMENTAL VIDEO
B2002

CANDY CONTROL ESSENTIALS
INSTRUMENTAL VIDEO
B2003

WINGSUITS 101
INSTRUMENTAL VIDEO
NTSC ONLY
B2004

WINGSUITS 202
INSTRUMENTAL VIDEO
NTSC ONLY
B2005

LOOK ABOVE
FREEZE CHARGES
BASE & MORE DVD
B2006

instruments

ALTITRACK
FREEFALL COMPUTER & VISUAL ALTIMETER
DIGITAL ACCURACY W/ ANALOG FACE
L10610
ACCESSORIES AVAILABLE

ALTIMASTER III
GALAXY MODEL
VISUAL ALTIMETER
COMES WITH HAND MOUNT METRIC OR IMPERIAL FACE AVAILABLE
L11815

PARASPORT AERONAUT
VISUAL ALTIMETER
COMES WITH HAND MOUNT METRIC OR IMPERIAL FACE AVAILABLE
L11885

SKYTRONIC GFX
VISUAL OR AUDIBLE ALTIMETER
L11888
ACCESSORIES AVAILABLE

PARASPORT ALTIRON
DIGITAL VISUAL ALTIMETER
COMES WITH HAND MOUNT METRIC OR IMPERIAL FACE AVAILABLE
L11880

N3 - NEPTUNE 3
VISUAL & AUDIBLE ALTIMETER
ALUMINUM CASE
NOW RECHARGEABLE!
L1423

PRO-TRACK
FREEFALL COMPUTER & AUDIBLE ALTIMETER
ACCESSORIES AVAILABLE
L11440

NEPTUNE 2
FREEFALL COMPUTER & AUDIBLE ALTIMETER
ACCESSORIES AVAILABLE
L1405

N3A
AUDIBLE ALTIMETER
WITH MP3 PLAYER INPUT
PLAY MUSIC & GET ALARMS!
L1427

VISO II
FREEFALL COMPUTER & VISUAL ALTIMETER
ACCESSORIES AVAILABLE
L10505

SOLO II
AUDIBLE ALTIMETER
ACCESSORIES AVAILABLE
L10520

OPTIMA II
ADVANCED AUDIBLE ALTIMETER
PROGRAMMABLE W/ SNOOZE ALARMS
L10600

FREE GOODIES WITH EVERY ORDER!

CYPRES 2 IN STOCK NOW! CALL FOR CURRENT PRICING!

ORDER ONLINE TODAY!

SECURE ONLINE ORDERING - 1000s OF PRODUCTS - WE MAKE IT EASY!

GET A

Gift Certificates Available for All Occasions and for any amount!

REQUEST A FREE CATALOG WITH YOUR ORDER

For Your Favorite Skydiver!

All Major Credit Cards Accepted.

www.para-gear.com

PARA GEAR CARRIES ALL MAJOR BRANDS OF SKYDIVING GEAR, CANOPIES AND CONTAINERS!

headgear

OXYGEN A3
FULL-FACE HEADGEAR
VARIOUS COLORS AVAILABLE
L4316

BH MANBA
FULL-FACE HEADGEAR
CARBON FIBER STANDARD
L5183

COOKIE GAS
FULL-FACE HEADGEAR
CARBON FIBER STANDARD
L6701

MINDWARP
PIMP DADDY HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
L5125

BH GUNNER
OPEN-FACE HEADGEAR
L5158

BH ECHO
OPEN-FACE BY BONEHEAD
AVAILABLE IN BLACK OR WHITE
L5138

PARASPORT Z1
FULL-FACE HEADGEAR
VARIOUS COLORS AVAILABLE
STD # L5100
JAG # L5185
SOFT-TOUCH # L5101

PARATEC FREEZER MK2
FULL-FACE HEADGEAR
SILVER OR BLACK
L5625

COOKIE OZONE
OPEN-FACE HEADGEAR
CARBON FIBER FINISH STANDARD
L5708

COOKIE M1
FREELY FACED HEADGEAR
CARBON FIBER FINISH
L5710

COOKIE ROK
OPEN-FACE HEADGEAR
CARBON FIBER FINISH
L5705

BH ALL-SPORT
OPEN-FACE HEADGEAR
L5128

SONIC
CAMERA HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
L1242

OPTIK
CAMERA HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
L5150

BH MANTLE
CAMERA HEADGEAR
CAMERA MOUNTS AVAILABLE
L5185

BENNY
OPEN-FACE BY SKY SYSTEMS
REPLACEMENT LENS - DOUBLE CHANNEL
L4380

NVERTIGO V
OPEN-FACE HEADGEAR
STANDARD COLORS
L4325

HR2
OPEN-FACE HEADGEAR
STANDARD COLORS
L4305

NEW!

ITEMS IN-STOCK!
FAST SHIPPING!

PRECISION 500
SKYDIVER'S LOGBOOK
SAME SIZE AS ORIGINAL PRECISION LOG BOOK
WITH 500 ENTRY SPACES
\$7.95 # B1775

GO PRO
HD HELMET MOUNT
DIGITAL HEADGEAR CAMERA MULTIPLE MOUNT
WITH MULTIPLE PLACEMENT - ANGLES
\$299.99 # L12601

FOUNDING MEMBER PIA

3839 West Oakton Street
Skokie, Illinois 60076 USA
PHONE: 847-679-5905 - FAX: 847-679-8644

JENTER SKADER SEG – GUTT

MORTEN SKREV I FORRIGE FRITTFALL OM "JENTELANDINGER" OG KOM MED NOEN BETRAKTNINGER RUNDT KJØNN OG HENDELSER. HAN SPØR OM HVORFOR DET ER STØRRE SJANSE FOR AT EN KVINNE SKADER SEG NÅR HUN HOPPER FALLSKJERM ENN DET ER FOR EN MANN? OG OM KVINNER TAR STØRRE SJANSER ENN MENN I FALLSKJERMHOPPING?

TONE D. BERGAN **TEKST**
PER HENRY BORCH **ILLUSTRASJONSFOTO**

Han spør videre om instruksjonsmetodene vi bruker er uegnet for kvinnelige elever? Og om kvinner har medfødt mindre talent for fallskjermhopping enn menn? Og til slutt om vi kanskje bør ha krav om større og snillere hovedskjerm for kvinner...

Mange spørsmål, uten at grunnlaget for spørsmålsstillingene er nevneverdig tilstede. Grunnen til at alle disse spørsmålene dukker opp, er at Morten mener at det er en overhyppighet av jenter som skader seg, i forhold til hvor mange jenter som hopper fallskjerm. Og Morten etterlyser svar fra fallskjermjentene selv.

Og her kommer svar fra én fallskjermjente: Jeg sitter ikke med fasiten, men etter 26 år som fallskjermhopper har jeg gjort meg noen tanker.

Som overskriften sier, kan statistikk brukes til så mangt. Den kan også brukes til å si at mens jenter skader seg, så er det gutta som dør. Det generelle inntrykket er at jenter kan være småklønete, mens gutter tar større risiko. Vår egen statistikk viser at det har vært 37 dødsfall i perioden

1963-2009, dvs. så lenge det har vært sivil hopping i Norge – fire av disse var kvinner. Av disse fire dødsfallene vet vi at ett av dem var direkte relatert til utstyrssvikt, så hopperen hadde selv ingen mulighet til å påvirke utfallet (og dermed blir vel kjønn uvesentlig).

Av de totalt 37 dødsfallene, døde 31 i Norge, og seks norske hoppere døde i forbindelse med hopping i utlandet. Ingen jenter har omkommet ved hopping i utlandet. Av det kan vi slutte at det er større risiko for å dø dersom du er gutt enn jente, og risikoen er enda større dersom du er gutt OG hopper i utlandet.

Flåsete, sier du? Dette kan vi regne på. Jenteandelen i norsk fallskjermhopping ligger mellom 17, 6 % og 27%, avhengig av hva og hvordan vi regner. Vi finner fort ut at for å kunne si noe om sannsynlighet og om hvor vidt resultatene er tilfeldige eller ikke, så kreves det et bedre tallgrunnlag.

Uansett, og kanskje spesielt hvis vi svelger teorien om at jenter har medfødt mindre talent for fallskjermhopping enn gutter, skulle vi hatt flere jentedødsfall. Eller om vi tror at jenter tar større sjanser enn gutter. Flere må dø, dersom vi skal få en brukbar statistikk. Poenget mitt er at statistikk kan brukes til så mangt, og misbrukes til mye mer.

"Many accidents are said to be due to human error. While this may be true, it is about as helpful as saying that falls are due to gravity"

Hvorfor driver vi med hendelsesrapportering? - Fordi vi er pålagt det? Tja.... den rent formelle grunnen er at

vi er pålagt å ha et system for å gjennomgå rutiner og opplæring, og om mulig avdekke systemsvikt og kunne korrigere systemene våre slik at tilsvarende feil ikke blir gjort igjen. Hentet ut av læreboka for risikostyring.

Minst like viktig er det at vi skal kunne lære av feil, slik at de ikke blir gjentatt. De aller fleste lærer av sin egen lave sving, sin egen harde landing eller sitt eget lavtrekk – men hensikten er at vi også skal kunne lære av hverandres feil. Aller helst skal du kunne lese en hendelsesrapport og tenke: "Dette kunne ha skjedd med meg også! Hva vil jeg ha gjort i denne situasjonen? Er dette noe jeg kan trene på, eller forberede meg på?"

Hva tror du skjer når en gutt leser om "jentelanding"? Lett å hoppe over – det kan jo ikke skje meg! Ikke bare er jentelanding et særdeles dårlig definert begrep, det medfører også at 80% av hopperne tenker at "dette angår ikke meg". Er det det vi ønsker? Nei, tvert i mot.

Det er fort gjort å forklare hendelser med at "slik er det bare...."jenter er ikke noe særlig gode til å tenke tredimensjonalt. Og de er drittdårlige til å kjøre skjerm." Tenk om vi tok samme tilnærming til dødsfallene som følge av høyhastighetslandinger: "Ja, ja, gutter er gutter, og de er nå alltid ute etter fart og spenning. De skal nå konkurrere i ett og alt. Da må det jo gå galt en gang i blant."

På dette punktet er jeg enig med Morten – det er viktig å finne de bakenforliggende årsakene. Er det elementer vi kan endre i opplæringen vår? Er det måter vi kan unngå at de samme feilene gjøres om og om igjen? Og ikke minst, er det måter vi kan gjøre

ER DØR...

jenter mer selvsikre og trygge på seg selv i landing med skjerm?

Men påstanden alene "Det er større sjanse for at en kvinne skader seg når hun hopper fallskjerm enn det er for en mann" fører ingensteds hen, annet enn en stigmatisering av alle jenter som hopper fallskjerm. Stigmatisering – i form av en sterk sosial motvilje mot personlige egenskaper, meninger eller holdninger som strider mot kulturelle holdninger. Stigma blir ofte definert som «en diskrediterende egenskap som diskvalifiserer personer fra full sosial aksept». I dette tilfellet er det altså kjønn som er den personlige, diskrediterende egenskapen.

Dessverre er vår statistikk ikke god nok (vi gjør ikke mange nok hopp) til å trekke så mange slutninger. Vi kan selvsagt forsøke å underbygge både det ene og det andre – vi kan finne "bevis" på at gutter hopper med en høyere vingebelastning enn jenter. Jenter brekker ankelen lettere enn gutter. Det er langt flere gutter enn jenter som hopper fallskjerm, noe som indikerer at dette nok mer er guttenes arena enn det er jentenes arena.

Arv eller miljø? De fleste vil si seg enige i at en gjennomsnittlig fallskjermhopper neppe er representativ for en gjennomsnittlig nordmann. Allerede den dagen du bestemte deg for å hoppe fallskjerm, beveget du deg bort fra gjennomsnittet. Er det da riktig å fokusere på kjønnsforskjeller?

Arv og miljø påvirker alle egenskaper ved alle mennesker, jenter så vel som gutter. Oppfatningen om at en gitt egenskap må påvirkes av enten arv eller miljø, er biologisk sett en uholdbar forestilling. «Arv eller miljø»-debatten har vært mest opphetet når det gjelder menneskelig adferd. Også her gjelder at både arv og miljø (inkludert

kultur) påvirker adferden vår. Vanligvis er det ikke spesifikke adferdsmønstre som er arvelige, men de ubevisste tilbøyelighetene eller disposisjonene som ligger til grunn for disse. Læring står heller ikke i motsetning til verken arv eller miljø. Det er genene som muliggjør og begrenser evnen til læring, og miljøet som er avgjørende for hva vi lærer.

Tilbake til de genetiske forskjeller – jo da, de finnes: Helt generelt er gutter flinkere til å tenke tredimensjonalt, har et sterkere konkurranseinstinkt og er også mer opptatt av å måle lengden på tissen sin enn det jenter er. Det er allikevel risikabelt å komme med for generelle betraktninger og stereotype fremstillinger. Det er neppe slik at samtlige gutter i fallskjermmiljøet er bedre til å lande skjerm enn det jentene er, eller at samtlige gutter er mer talentfulle enn det jenter er.....

Tilbake til poenget mitt: Vi skal kunne lære av feil, slik at de ikke blir gjentatt. Vi ønsker å kunne lære av *andres* feil også. "Holdning, kunnskap og ferdighet" er nøkkelord i forhold til hvor trygg og sikker du blir som fallskjermhopper. Hvor god fallskjermhopper du blir, avhenger av din evne og motivasjon til å forbedre deg på disse tre områdene. La oss holde fast ved det – uavhengig av om du er gutt eller jente.....

Min oppfordring til Morten blir derfor: Glem kjønn (i alle fall i opplæringssammenheng)! Dersom problemet er manglende forståelse for hvordan en fallskjerm flyr – så kall det det. Er problemet dårlig flare/usymmetrisk flare eller manglende flare, så si det. Vi kan alle lære og bli bedre (til tross for at noen av oss er jenter). Begrepet "jentelanding" beskriver ingenting, og gir ikke et godt grunnlag for læring.

Hilsen en som gjør jentelanding hver eneste gang.

Elvenesboogie

Arrangeres av
Nord-Norsk Fallskjermunion
16. juli til 1. august

Skydive Elvenes

- Vi stiller med en armada av småfly (kanskje kommer noe ekstra)
- Det kommer en helsikkes flokk med nordlendinger/tullinger og lager liv!
- En hinsides portefølje av innhopp du ikke vil gå glipp av!
- Dagens video nesten hver dag!
- Kort vei til Polar Zoo hvis været blir dårlig. De har både ulv og sau.
- Søringer er også velkommen (se differensiert boogieavgift)
- Overnatting til alle - det er alltid husrom og hjerterom i nord!

Differensiert boogieavgift, avhengig om du snakker nordlending eller ei. Dialektprøve ved registrering.

Skulle du være i tvil om hva boogien dreier seg om: det er to fantastiske uker med fallskjermhopping i Nord-Norge. Det kan rett og slett ikke bli bedre!

For mer informasjon sjekk websidene, konsulter veiboka, eller ring Eyvind og mas!

Frilyste gjørndr
kommer også..

på fornyer & jerne dine sertifikater mellom videohoppene

trofsk.no

tromsfallskjermklubb.no

Tilsvaret til Jenter skader seg – gutter dør...

ISPOSE TIL LAKKERTE TÆR

JEG SER AT DET BLIR STILT SPØRSMÅL AV TONE BERGAN OM DET ER TALLGRUNNLAGET NOK FOR Å SI AT EN KVINNE HAR STØRRE SJANSE FOR Å SKADE SEG ENN EN MANN I FALLSKJERMHOPPING. JA, JEG MENER DET ER ET TILSTREKKELIG TALLGRUNNLAG.

MORTEN KRISTOFFERSEN **TEKST**

Tallgrunnlag

I den tiden jeg satt i SU hadde jeg oppgaven med å lese innsendte hendelsesrapporter for så å finne tendenser og skrive om disse i Frittfall. Noen av tendensene jeg har skrevet om er:

- De fleste landingskader skjer under en Navigator hovedskjerm.
- De fleste reservetrekk skyldes feilfunksjonen tvinn og spinn.

Det ble ikke blitt stilt spørsmål de gangene om jeg hadde nok tallmateriale til å si at det faktisk var en tendens. Til tross for at jeg da bare så på hendelser innenfor en periode i et kalenderår. Jeg vil tro at grunnen til det er at disse emnene er mindre såre og ikke setter de samme følelsene i sving.

I forrige Frittfall la jeg fram tall fra året 2009 og noen tall fra 2008. Jeg har også

sett på statistikk fra Norge flere år tilbake og tendensen er den samme. Fagsjefen vår, Jan Wang er den man bør kontakte hvis man vil ta en nærmere titt på disse hendelsene på egen hånd. Hi'ene har også tilgang på innrapporterte hendelser fra 2002 fram til i dag. Antallet hendelser tilgjengelig er 853 per 3. juni 2010.

Det er ikke bare i Norge man ser den samme tendensen

Hvis man går inn på denne web-adressen; <http://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:202326/FULLTEXT02>, finner man en oppgave, Dangers In Sport Parachuting, skrevet av Anton Westman, Universitetet i Umeå fra 2009. Oppgaven består av fem forskjellige studier. Den ene er en studie av hendelser med personskafe, uten dødlighet, i Sverige i tidsrommet 1999-2003. Sitat fra oppgaven: «Women were over-represented among injured skydivers. Women also had a significantly higher proportion of landing injuries than men.» Det neste sitatet fra oppgaven antyder at dette kanskje kan være et funn som kan være vanskelig å forklare: «The larger landing injury proportion within the female group is intriguing.»

Jeg anbefaler alle fallskjermhoppere å lese oppgaven. Den er bra og har mye nyttig informasjon.

IPC (International Parachuting Commission) Technical and Safety Committee

samler inn ulykkesrapporter fra sine medlemsland. Fire land blir regnet for å kunne stille med spesielt pålitelige og valide data; Finland, Frankrike, Sverige og Norge.

Med tall fra både Sverige og Norge mener jeg at jeg har et godt tallmateriale og har dekkning for å kunne si at kvinner har en større risiko for å skade seg under et fallskjermhopp enn en mann.

Stigmatisering?

Tone mener at det å si at kvinner har større skade for å skade seg enn menn virker stigmatiserende og ikke har noen hensikt. Jeg er uenig i dette. Enhver fallskjermhopper kan ta en evaluering av egne ferdigheter.

Hvis du må lappe hoppdressen ofte på knær og rumpe, reparere riggen din flere ganger i året og må sitte på bakken på grunn av skader oftere enn på grunn av dårlig vær. Da skjønner du at ferdighetene kan forbedres, selv om du er mann og leser en artikkel jeg har skrevet i Frittfall.

Er du jente og lander alltid der du har planlagt, har funnet ut at frontriser-håndtakene ikke bare er der til pynt og gleder deg til skjermtur og landing like mye som til frittfall. Da tror jeg ikke at du vil skade deg mer av å lese en artikkel jeg har skrevet i Frittfall. Jeg tror heller ikke at menn på feltet vil ha mindre tillit til dine ferdigheter etter å ha lest min artikkel. Såpass tillit har jeg til den jevne hopper i F/NLF.

Men når vi har en gruppe på 17,6 prosent

av de lisensierte hopperne som i 2009 stod for 31 prosent av alle uhellene, og statistikken viser den samme tendens foregående år og også det samme i et land vi ofte sammenligner oss med. Da mener jeg at det vil være logisk å prøve og finne ut hvorfor det er sånn og hva vi kan gjøre for å minske risikoen for denne gruppen spesielt. Når kjønn kanskje er en medvirkende faktor, så bør den også kunne drøftes som alle andre mulige medvirkende faktorer når vi skal ta en beslutning og trekke en konklusjon.

For å endre tendensen til at kvinner oftere skader seg har jeg tro på samlinger som Flying Chicks som holdes hvert år på Rikscenteret. Der samles en stor andel av kvinnelige fallskjermhoppere i Norge. Personer som f.eks. Ditta Valsdottir, som har høy kompetanse og er en bra fallskjermtrener, holder skjermflyvingsseminar og debriefer landinger. Dette er et tiltak rettet direkte mot en gruppe som står for en stor andel av uhellene vi har. Det er et tiltak jeg tror vil gi resultater. Moro er det for deltakerne også.

Jentelanding!

Jeg er enig at begrepet «jentelanding» som da skal beskrive en usymmetrisk flare, er en uting. Dette tok jeg også opp på Fagseminaret i vår. Men for de som da velger å utføre en jentelanding anbefaler jeg å ta med støttebandasje og ispose med til feltet :)

NOW AVAILABLE

Sizes 99 - 106 - 113 - 126 - 143 - 160 - 176 - 193 - 218 - 235 - 253

**PERFORMANCE
DESIGNS**

Contact your local dealer or visit www.performancedesigns.com for more information

FORTSATT FRA FALLSKJERMHISTORIE FØR DET BEGYNTE I FRITTFALL #1/10:

HAAKON QVILLER

HAAKON QVILLER FIKK
JA PÅ SIN SØKNAD TIL
LILLESTRØMS POLITIMESTER
OM TILLATELSE TIL Å FORETA
FALLSKJERMUTSPRANG. OM
DETTE FORTELLER HAN SELV I
EN ARTIKKEL HAN SKREV I 1926:

KJELL T. OLSEN TEKST

Det var en herlig maidag for fem år siden. Det blåste en svak bris på 5-6m. Leif Lier gjorde flyvemaskinen klar for det første fallskjermutsprang som var utført av noen nordmann. Selv drev jeg på og pakket fallskjermen. Det gjaldt i minste detalj å følge instruksjonen jeg hadde fått. Og jeg innrømmer det, jeg skalv litt på hånden da jeg la fallskjermlinene til rette. Best å komme av sted.

En spøkefull passasjer fulgte med i flyvemaskinen. Han satt og holdt meg på pulsen under oppturen. Skjermen hadde jeg plassert som sittepute i maskinen. For tiende gang kjente jeg etter om karabinkrokene var ordentlig fastspendte til fallskjermbeltet og om den line som skal trekke skjermen ut av hylsteret var oppkveilet på rett

måte. Dem må ikke få flagre fritt i luften for da risikerer jeg å få den rundt armer og ben; og da ville det gå med meg som med sandsekken: En fot dypt avtrykk av meg i bakken.

Vi er i 500 m høyde og nærmer oss stedet hvor jeg har tenkt å springe ut, så at vinden kunne føre meg tilbake til startplassen. Jeg sitter en stund på kanten av gondolen og venter. Det blåser godt her oppe. En fart på 120km. Føles som en ordentlig real storm. Lier drosler motoren som tegn på at her kan jeg hoppe. En ubrutt rekke av loddrett fallende sandsekker farer i et kort sekund forbi mitt indre øye. "Det braker til helsike" tenkte jeg og kaster meg forover i rommet. Verre og verre! Jeg går i tull nedover. Jeg faller gjennom et tilsynelatende vektløst rom. Og har heller ikke følelsen at jeg veier noe. Armer og ben slenger på en underlig leddløs måte. Bildet av jorden blir forvirret. Det hele svirrer rundt som en grammofoonplate. Så fikk jeg et ordentlig rykk. Nei, så sannelig, der virket skjermen all right!

Ingen var mer forundret enn meg! De første 4-5 sekunder fritt fall virker temmelig lenge i førstningen. Det gikk virkelig fin fint. Himmelen og jordkjøret ikke lenger karusell. Det var herlig

å konstatere, at jeg hadde markene i retning av benene og himmelen på den motsatte kanten. Og høyt der oppe 8-10 meter over meg skinte solen i verdens vakreste parasoll mot en blå bakgrunn – sølv, gull og asur! Så underlig stille etter motorlarmen i flyvemaskinen. Det er vidunderlige sekunder dette, når man farer ensom og lydløst gjennom rommet.

Et dempet brus stiger opp fra jorden. Ja så sannelig, det er menneskestemmer. Folkene ser jeg også – de ser ut som fluelort på en grønn vegg. Der kommer flyvemaskinen bråkende tilbake. Passasjeren henger med hele kroppen ut over gondolkanten. Han ramler forhåpentlig ut, tenker jeg, så slipper han å ta pulsen neste gang jeg skal hoppe. Lier strekke hals og tøyer den i lengste laget. Begge virker opprømt. Bare ikke Lier glemmer seg bort, der han ligger steilt i spiral rundt skjermen, med vingspissen pekende rett mot bakken. Hva er det de glør etter? Kan ikke guttene la meg i fred med mine nye og egenartede lykkefornemmelser, i stedet for å ligge og flakse her kloss innpå skjermen.

- Ai, ai, sigaretten! Den hadde jeg nær glemt! Jeg får etuier opp av

Haakon Qviller.

lommen og putter en sigarett i munnen. Fyrstikken tenner jeg inne i esken mot det svake luftdrag fra neden. Jeg inhalerer røken fra min yndlingssigarett. De sirlige røkstrimer forsvinner oppe under skjermkuppelen. Der retter Lier opp maskinen ut av spiralen og tar veien mot landingsplassen. Han så vel sigaretrøken og forsto at han hadde tapt vårt veddemål!

Skjermen pendler svakt. Her husker jeg velbehagelig i bare luft og røker. En fallskjerm kan til sine tider være en komfortabel ekvipasje! Der like foran meg i vindretningen ser jeg et nybygg. Jeg vil nødig dale ned på mønet på reisverket med 5-6 meters fart i sekundet. Derfor gjelder det å øke fallhastigheten. Det går en line fra skjermkuppelens sentrum og ned til meg. Trekker jeg i linen, så følger duken med og danner en kjegle med spissen ned. Jeg må bare passe på at ikke hele tyngden kommer på midtlinjen, for da blir det bare en lang hvit pølse igjen av skjermen. – Jeg trakk midten på skjermen et godt stykke ned og hadde det inntrykk at jorden kom farende raskere opp mot meg. Noen meter over bakken slapp jeg linen og landet i en åker like ved tilskuerne.

Nedkomsten var temmelig hard, jeg slo kolbøtte, men kom godt fra det. Der foran alle andre kom en liten gutt løpende mot meg. Jeg dro kjensel på ham. Jo visst var det Teddy, min yngste bror på syv år. Jasså, hadde guttungen stabbet og gått to kilometer? Det ante meg at resten av familien også var i farvannet. Nei, han var nok alene. Han sto og så på meg uten et ord, så gikk det et smil over gutteansiktet; og han snudde seg helt rundt og løp, løp hjem.

Siden hørte jeg, at Teddy andpusten og varm var kommet springene hjem til

min far: "Dø, dø, pappa! Haakon har falt ut av en flyvemaskin. De sa han var 500 millimeter oppe i luften". "Hva er det du sier gutt?" "Han kom dalende ned der jeg stod; og så hadde han en stor hvit paraply over seg". "Å en fallskjerm" sa far beroliget.

Men oppe i åkeren begynte det å bli folksomt. Det kunne begynne å gå ut over vinter rugens spede grønne spirer. Hurtig samlet jeg fallskjermen sammen og sprang de 10-20 meterne bort til veien. – Da kom bonden som eide jordet. Han var rød i toppen og rasende som en tyrk.

"Å å er dettane for noen ablegøyer? Åffer i heiteste - skal De drive med dette engletullet midt oppe i åkeren min? Folk flyr jo som gjerne og trækker ned rugen!" Jeg forsøkte å forklare ham at på grunn av vinden var revet et halvt hundre meter ut av kurs, og at jeg hadde ment å lande på havnegangen, som vi hadde ment å starte fra. Og den var i hvert fall ikke hans. Dette fallskjermutspranget hadde jeg dessuten holdt hemmelig; ikke en sjel skulle vite om det.

Han bare blåste: "Puh, hemmelig, her flyr hundrevis av folk og trækker, og det er De som har skylden. De og disse fordømte ablegøyene Deres. Men det skal brenne meg bli dyrt! 1000 kroner skal jeg ha i erstatning!"

Jeg mottok virkelig et erstatningskrav på 1000 kroner. Jeg ba lensmannen oppta skjønn over den skade som var forvoldt ved at jeg satte hælene i åkeren. Og så ble det stilt. Men da sendte jeg også gårdbrukeren en unnskyldningsskrivelse. Han hadde jo rett. Det var hans åker!

Så langt Haakon Qvillers egen beretning om det første fallskjermhopp utført i Norge av en nordmann.

Stedet var Vigernes 2 km Syd/Øst for

Lillestrøm og mai måned 1921 er sikker tidfesting, dagen er mest sannsynlig mandag 9. mai. Fallskjermen han brukte var en tysk Heinecke skjerm. Automatisk utløst. Flyet var en Brandenburger B.1./2.H.6, Pl 76.05, registrert som N-18 på Leif Lier, Norsk Flyvebyrå AS. Flyger var Leif Lier.

Og så gikk det slag i slag. Haakon Qviller og Leif Lier gjennomførte mange oppvisninger over hele Norge, og Haakon Qviller ble den første profesjonelle norske fallskjermhopper. De mindre brødrene hans lånte skjermen som de hjalp til å berge og pakke ved utsprang i nærheten, spente den på seg og ved å løpe opp i vinden på Pedersjordet kunne de "hoppe" opptil en 20-30 meter.

I 1923 skulle han utføre utsprang på Kjeller for å demonstrere sine skjerm med manuelle utløserhåndtak, men dette ble avlyst da som avisen "Akershus" forteller,

han ble nemlig "mistenkt for å ha nydt spiritusa. Det kom senere frem at han bare hadde nydt et kvantum svarende til et par drammer cognac". Å du og du!

I 1926 på Kjeller, ble en demonstrasjonen av fallskjerm med manuelt utløsning gjennomført av Qviller og i 1928 ble alle norske militærflygere utstyrt med fallskjerm.

I 1927 satte Haakon Qviller kurs for Australia etter et kort opphold i Italia som på den tid var ledende på utviklingen av automatisk utløste skjerm. Haakon har byttet sin gamle og slitte Heinecke skjerm med en Thørnblad type med mulighet for manuell utløsning.

Den 27. januar 1928 holder han oppvisning over Domain ved Sydney etter forutgående PR. Han hopper fra 400 fot (!) og 6000 mennesker bivånet at han og skjermen havnet i et tre. Mange trodde at han var omkommet, men han satt rolig og

Fra dette flyveapparatet, en Handley Page O-400, foretok Mr Fouldner Norges første fallskjermhopp 30. august 1919 på Kjeller.

Fallskjermhopperen Ole Næss.

røkte sin sigarett da politiet kom og hjalp ham ned. Neste dag skulle han hoppe på Bondi stranden, også dette utenfor Sydney. Avisen Sunday Telegraph Pictorial, som arrangerte det hele, anslo tilskuermengden til 150.000 mennesker! Han ble tatt av den kraftige vinden og ført langt til havs av alle trodde han hadde omkommet, igjen! Men etter en time og femti minutter ble han observert av en damper med norsk kaptein. Denne tok han opp og overførte ham videre til dampbåten Captain Cook som tok han inn til Watson Bay. Her ble han, iført en tørr pyjamas og frakk, ført videre til fremvisning for de mange tilskuerene på Bondi. Her ble han behørig hyllet.

Haakon ble godt kjent over hele Australia og invitert i de beste kretser som den celebritet han var. Han fikk mange nye kontrakter på oppvisninger og flere av disse kom fra New Zealand. Han reiste dit og lørdag 2. mai 1931 skulle han gjøre et utsprang over Oamaru ved Christchurch.

Kaptein White førte flyet, en Hermes Spandau dobbeltdekker. De nådde 5000 fot og Haakon gjorde tegn til at de var ved utsprangspunktet og hoppet ut. En stor menneskemengde så en mørk skikkelse komme ut av flyet og tumle rundt og rundt. Noen trodde at han demonstrerte forsinket åpning, men i løpet av et halvt minutt traff han bakken.

Haakon Qviller, Norges første fallskjermhopper var død. Han ble begravet på Bromley Cemetary med full militær honnør av Canterbury Aero Club.

Som vi har sett var det en sterk risiko knyttet til fallskjermhopping. Svært mange av de første pionerer omkom. Sveriges første kvinnelige flyger, Elsa Anderson, omkommer i sitt tredje fallskjermhopp den 22. januar 1922. Leif Lier hadde kjøpt en Caspar S-1 flybåt og fra denne hoppet Nils Vogt i fallskjerm over Bygdø i 1924. Skjermen åpnet seg ikke og Vogt omkom.

I Sverige ble i 1926 en stor marineøvelse

som inneholdt marinefly, avsluttet med fallskjermutsprang av sjøflyenes observatører. Fem mann hoppet og to omkom da deres fallskjermer ikke åpnet seg. Alle var utstyrt med Thørnblad skjerner. 18. mai 1932 omkommer den svenske fallskjermhopperen Arnold Waldau under en oppvisning ved et reklamearrangement på Linderud ved Oslo.

I 30 årene ble fallskjermutsprang med manuelt utløst skjerm svært vanlig og det var ikke minst fallskjermhopperen Ole Næss fra Kongsberg som bidro til å øke fallskjermens anseelse i Norge. Han hadde lært fallskjermhopping i England og benyttet manuelt utløste skjerner av Irvin modell med løftestropper og sentrallås for seletøyet. Etter dannelsen av Norsk Aeroklubb i 1928 med Roald Amundsen som første formann, hvori Norsk Luftseiladsforening som ble stiftet den 5. mai 1908 ble opptatt, var Ole Næss en av stifterne av Oslo Flyveklubb i mars 1936. Han var da en anerkjent fallskjermhopper og var tilsluttet Norsk Aeroklubb som var dannet som en landsomfattende organisasjon for modell, seil og motorflyklubber. Ole Næss arbeidet for å få fallskjermhopping inn som en disiplin i organiserte former sammen med de øvrige disipliner i NAK. Han var tidlig ute, en ekte pioner.

I 1937 ervervet Tønsberg Flyveklubb området ved Jarlsberg. Her ble det første flystevnet i Vestfold arrangert av NAK med kaptein Ole Reistad som stevneleder den 4. juni samme år. Ole Næss var en selvskreven deltaker på stevnet med sin fallskjerm. Og de 12000 tilskuerne så Ole Næss stige til 400m og foreta sitt utsprang kl 2045.

Fallskjermen foldet seg ikke ut og avisen skrev "Fallskjermeksperten Ole Næss drept – forferdelig ulykke under flystevnet i Tønsberg".

Fallskjermhopping som NAK gren forsvant med dette fra kartet helt frem til 1963!

Norsk Fallskjermidrett hadde en dramatisk start.

En stor takk til Haakon Qviller, sønn av Thomas Qviller som omtales i Haakons fortelling om sitt første hopp som lillebror Teddy, for innsyn i og tilgang til bruk av, Haakon og Theodor Qvillers notater og fortellinger.

Thørnblads fallskjerm.

CYPRES 2

Reliability Made in Germany

GAMES WITHOUT LIMITS - ENJOY WITHOUT FEAR !

Every year 8,000 skydivers choose CYPRES - more than 140,000 in the world know why. Be cool, not a fool - join the community!

Congratulations to all the winners, participants and the organizers of the Dubai international Championship and Gulf Cup 2010, surely one of the most outstanding skydiving events of the last years.

- You missed being there? First hand reports and comments are still available on our web site blog and the **CYPRES Facebook FanBox**.

Stay tuned, get "On Air" for future news!

www.cypres.cc

SKYDIVE EXPO

ÅRETS SESONG ÅPNET MED DET FØRSTE SKYDIVE EXPO I SITT SLAG. SKYDIVE DELAND VAR VERTSKAP. MESSEN VAR BEGYNNELSEN PÅ EN NY ÆRA FOR DENNE TYPE ARRANGEMENTER, BÅDE INFORMATIV OG MORSOM.

ANNA HOWERSKI **TEKST**
KURI, BABYLON FREEFLY **FOTO**

Produsenter kom fra hele verden med stands for å møte forbrukerne. Programmet var temmelig rett frem – morgen og ettermiddag var holdt av for å sjekke ut showet og å snakke med produsentene. Resten av dagen var åpen for god gammel fallskjermhopping. Topporganisatorer fløy inn fra hele Amerika og Europa for å støtte sine sponsorer, så vi fikk topp service.

Uheldigvis bestemte en tornado seg for å besøke Florida under arrangementet. Det visket ut håpet om å få hoppe, men trass i stormen fylte messehallen seg med folk som surret rundt hver dag. En bekreftelse på at hoppere først og fremst elsker å hoppe, og at prat om hopping er en god nummer to. Det var det tilstrekkelige muligheter på messen.

Samtidig ble det tilbudt en konstant strøm av utdanningsseminarer. De var virkelig små juveler. Det er ikke ofte du får sjansen til å sitte i et lite rom med Bill Booth (UPT Vector) eller John LeBlanc (Performance Designs) og høre deres

Noen rakk å gjøre et par hopp før tornadoen satt oss ut. Da så forholdene riktig bra ut!

personlige tanker om hvorfor de har gjort spesielle valg gjennom sin produktutvikling. Vi hadde også seminarer om nylanserte produkter, som ga uvurderlig informasjon om hvordan nytt utstyr skal brukes. Alt i alt synes jeg det er rimelig å si at du definitivt kunne reise fra messen med ny kunnskap. Og ikke minst fremstå ganske fantastisk i hoppfeltbaren neste helg, med all den nye kunnskapen å spre, direkte fra produsentene.

DeLand er hyllet som en av de beste hoppfeltene i verden, og det er hjemsted for mange av de store navnene innen fallskjermindustrien. Gjennom hele messen fikk deltakerne et nært og personlig inntrykk av noen av produksjonslokalene rundt Skydive DeLand. Dette er noe alle hoppere bør gjøre minst en gang. Det er utrolig å se hvor mye jobb og kjærlig het som går inn i utstyret vårt, og å få en guidet tur av en ekspert var veldig spennende.

Så til slutt – vil jeg anbefale Skydive Expo? Hell yeah! Jeg har lært masse og ser frem til å dele erfaringene med alle mine venner i Europa i sommer. Og selvsagt – lørdagens party ble mega! Med Jay Moledski bak musikken danset vi inn i de små timene. Definitivt verd en gjentakelse.

HEFTIG OG BEGEISTRET

UTSIKTEN FRA RAMPA PÅ "IDUNN" KUNNE MÅLE SEG MED DET MESTE....SELV OM DET VAR SKYET, GRÅTT OG MINUS 35 GRADER. DET HØRER LIKSOM MED. DET ER IKKE SÅ OFTE EN FÅR SJANSEN TIL Å HOPPE FRA 18 000 FOT, OG ENDA SJELDNERE FRA 22 000. ENDELIG, ER DET LETT Å TENKE - NÅR EN HAR STÅTT MED SOMMERFUGLER I MAGEN FØR OG TITTET UT PÅ HIMMELEN GJENNOM VERDENS STØRSTE DØR!

TONE BERGAN **TEKST**
THOMAS EVENSEN, LARS ERIK
SIVERTSEN **FOTO**

To heftige dager på Rena siste helg i mai resulterte i 828 hopp fra Hercules J. Fett, rått, spennende og herlig for de som var der - mye adrenalin og glade smil.

Lykken sto den kjekke bi – og et værvarsel som lignet Bergen i november snudde til ikke-så-allerverst-ustabilt-vårvær. Det er klart at 20 varmegrader og solskinn hadde vært bra. Men det var ikke det viktigste! Vi fikk hoppet – høyt og lavt – vi fikk trent – og ikke minst lært utrolig mye på de 7-8 hoppene vi fikk gjort.

Trening til norgesrekord i august

Uten tvil, det er behov for mye trening. Det å samle 124 hoppere til rekord betyr at mange skal gjøre mye de ikke har gjort før. Spennende, krevende og utfordrende. Briefingen på torsdag kveld var grundig – begreper ble introdusert, og ingen som var der, tør nå si at stadion, radialer, set-up og trackinggrupper ikke er viktig. Og så var det disse eldgamle tinga, docke på level, fly slotten sin, ligge rolig, kryssreferere og at grep er sekundært, posisjonering primært. Noen hadde ikke hørt det før. Noen hadde hørt det mange, mange ganger før... og ble kanskje litt lettet over at fallskjermporten ikke hadde endret seg siden sist det ble satt rekord?

Denne gang hoppet vi i to grupper på rundt 55 – fra ett fly. I august skjerpes greiene – og det blir to fly... Målet er at alt skal kunne settes sammen til en formasjon på mer enn 108 (som er rekorden som ble satt i 1999).

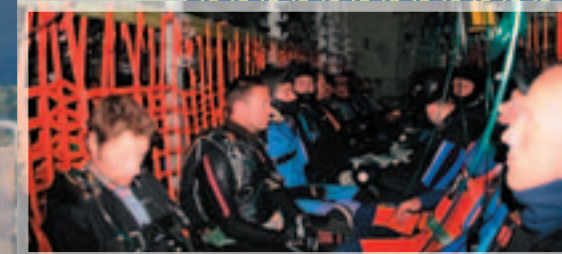
Sivil-militært samarbeid

Pål Bergan og hans medhjelpere hadde forberedt seg godt. Forsvaret hadde også jobbet hardt for at alt skulle ligge til rette. Testing av oksygenutstyr på forhånd, medisinsk kompetanse, gode briefinger, pakkematter, mat og drikke og en svært kompetent gruppe personer som både hoppet og bisto på bakken. Spesielt imponerende av de militære hoppmestrene som loset oss gjennom skyer og regn til mirakuløse hull i skydekket hver eneste gang. Og – da de var ferdige med alt det, så gjorde de jammen jobben sin i formasjon også! Kremen av kompetanse, fra både sivil og militær side. Det ble rett og slett en vinn-vinn-situasjon. Vi følte oss godt tatt vare på.

Utfordringen er gitt

Hopperne som var der, vet nå litt mer om hva utfordringene er, både for hver enkelt og hva som må trenes på, og også hvilke krav det stilles til alle som ett lag. Det er inspirerende å ha et konkret mål – og det skal trenes gjennom sommeren.

Nå gleder vi oss til fortsettelsen i august.

EURO TOUR ER ET
SAMARBEID MELLOM
UPT (GUTTA FRA DELAND
SOM LAGER VECTOR
RIGGER) OG COOKIE
(AUSTRALIENERNE SOM
LAGER COOKIE HJELMER).

UPT OG COOKIE EURO

ANNA HOWERSKI **TEKST OG FOTO**

Vi er virkelig en stor fallskjermfamilie. Bill Booth leder fremdeles an i UPT. Du må ha hørt om han. Han fant opp trerings frigjøringsystemet og en lang liste av andre ting. Det er rimelig å påstå at vi skylder han alene for de fleste nyvinningene i moderne fallskjermhopping. Så har du Cookie. Aka Jason Cooke og hans partner Jeremy Hunt. De driver Cookie Composites, har begge hoppet i mange år, og har konkurrert nasjonalt for Australia med Douggs i FS4 og FS8. Erfaringen som besittes i disse selskapene er voldsom – og best av alt, det er skikkelig spennende folk!

Poenget med touren er å sette disse produsentene i direkte kontakt med og få omgående respons fra de viktigste personene

for deres forretning – deg, kunden. Med en så organisk lenke til fallskjermsamfunnet i Europa får både Cookie og UPT muligheten til å tilpasse produktene og tilbudene til å passe de alltid skiftende behovene.

Under turen har jeg brukt all min tid sammen med alle typer hoppere. Fra førstehoppende studenter til min far og hans kompiser (som har flere hopp seg i mellom enn meg og alle mine venner), til kjæresten min og hans kompiser som alle er supergode konkurranseflygere (jeg liker å sole meg i glansen). Gjennom all denne blandete kommunikasjonen kan vi levere hver enkelts behov direkte tilbake til produksjonsgulvet.

Hittil i år har touren hatt full gass. Sesongen har akkurat startet og vi har besøkt Spania, Tyskland, Norge, Frankrike, England, USA og Italia. Vi har allerede hatt en skikkelig skade på varevogna (gearkassen røk, og det koster masse å fikse den) og allerede samlet inn masse juicy historier å spre.

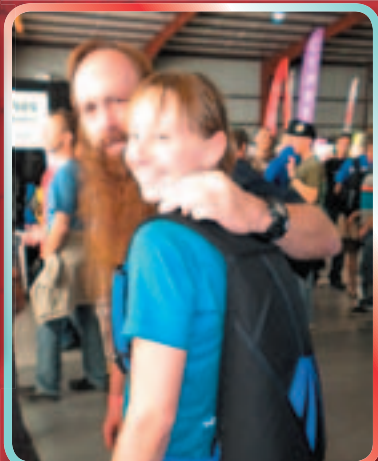
I Samur, Frankrike, så vi et helgehoppfelt bli snudd til det villeste partystedet av Reffetbrødrene. Tro meg når

jeg sier at de fikk en lang tur tilbake til England dagen derpå.

Vi har vært innom hovedkvarteret til UPT i DeLand på Expoet, og hang ut med sjefen selv, Bill Booth. Jeg holdt heldigvis mitt løfte om å holde meg unna Jack Daniels, så jeg klarte å holde meg... sånn passe... cool. Uansett mener jeg å huske at Erling (Spot On) berget meg en morgen. Men jeg tror vi klarte å holde en lav profil... Hysj, ikke fortell noen...!

Dunkeswell, UK. Vi opplevde det beste været noen sinne. Passe tid å gjøre en skyhook demo. Jeg tror global oppvarming definitivt må ha ankommet. Ikke regn i England er som ingen pølser på grillfest.

På Voss flight camp gjorde jeg de beste hoppene jeg har vært med på – så langt. Martin Kristensen var sitt sjarmerende og søte selv, og lærte oss å fly. Så dukket Bad Lieutenants opp, et engelsk VFS lag. De kaller seg bad med grunn. De ankom, hoppen en dag og festet i to. Så forsvant de i en sky av mysterier, mens en haug utslitte norske hoppere sto igjen.

TOUR

Jeg skriver dette fra Italia hvor vi har blitt servert vin, ost og mer pasta enn du kan forestille deg gå ned i en mage. Men vi gjorde vårt beste. Hoppingen her i Reggio var superkul. Vi fikk igang noen headdowngrupper med jenter – alltid like underholdende.

Neste stopp er Skywalkers boogie på mitt favorittsted i hele verden, Voss. Så går ferden til Empuriabrava og Vector Festival Madness! Vi forventer stor deltakelse i år. Strandhopp, filmfestival, bassengparties, gratis organisering og Håvard (Flaat)s 30. fødselsdagsfest midt i det hele. Jeg tror dette må være starten på en ny tidsalder i fantastiskhet for Vectorboogier.

Jeg håper å se dere på Voss under Veko. Den er alltid noe å snakke om. Kanskje du kan få overtalt meg til å fortelle deg om den omtalte sengebrannen i 2009...Fly trygt, ser deg på veien!

Skydive Spain

EURO SEQUENTIALS

Skills camp September 9-12
Try out for the main event - September 16-19
www.eurosequentials.com

USPA INSTRUCTOR COURSES

21 -23 Sept : Tandem // 24 - 26 Sept : Coach
27 Sept - 2 Oct : AFF
www.instructorsacademy.com

CHRISTMAS BOOGIE

World class coaches and organisers!
18 Dec 2010 - 2 Jan 2011

www.skydivespain.com

Aerodromo la Juliana, Bollullos de la Mitacion, Sevilla, (Spain)
+34 687 726303 info@skydivespain.com FACEBOOK: Skydive Spain

DA ER VI ALLE HJEMME
IGJEN ETTER NOK EN
VELLYKKET BASIC! MASSE
HOPPING, BLIDE FJES, NOEN
FUKTIGE NETTER, NESTEN INGEN
HENDELSER OG INGEN
ALVORLIGE SKADER!

LANDSLAGENE **TEKST**

Fra oss instruktørers
ståsted ble dette en
bra opplevelse. Ut fra
tilbakemeldingene vi har
fått har stemningen vært god blant
deltakerne også!

Det er utrolig morsomt å få være med å se på utviklingen til
så mange ivrige hoppere som ønsker å lære nye ting, samtidig
som de ønsker å ha det gøy! Det gjør det bare ekstra kult at både
freeflyere og FS-hoppere samles på ett sted og kan dele sine
historier og øyeblikk med hverandre!

Det er ingen tvil om at vi vil fortsette med å kjøre FS og FF
basicen på samme sted til neste år! Vi vil også til neste år tilby
50/50 alternativet. For de som ikke kjenner til dette, går det rett
og slett ut på at man deltar på halve FS basicen og halve FF-
basicen, til samme pris selvfølgelig som de som deltar på en ren
FF eller FS-basic.

Jeg skal ikke legge ut så mye om hva som skjedde på basicen.
Det er vi så heldige å ha fått noen av deltakerne til å gjøre! Tusen
takk for det! Men det kan nevnes litt i korte trekk...

Vi var jo i Texas for å hoppe, og foruten litt dårlig vær noen
dager fikk vi da gjennomført en god del hopp. Ca 2.500 hvis
jeg ikke tar fullstendig feil. I tillegg ble det et oksygenhopp
(desverre bare til 18.000 fot pga strenge regler på hoppfeltet),
og helikopterhopp til de som ble hele basicen gjennom.

Vi vil også få benytte anledningen til å rette en stor takk til
alle som var med på å bidra til at Basicen ble nok en minnerik
opplevelse!

BENT KRISTOFFER
ONSHUS **Foto**

-2011

LARS ERIK B. SYVERTSEN FOTO

INSTRUKTØRER FF

Arne Helge Andersen
Aleksander Pedersen
Christopher Rolsdorph
Knut M. Rød
Mathias Holtz
Øyvind Goksøyr (aka Uncle G)

VIDEO

Børre Christian Mørch (aka Slash)
Lars-Erik B. «when is my plane
leaving» Syvertsen

BAKKEORGANIZER

Kine Hee Steen

PAKKER

Ingvild Bøe Stårvik

OG TAKK TIL

Derek Broughton
Marianne Nordlund
Kristin Karthum Hansen
Booking (og ombooking) av
flybilletter: Monica Røslér

upcoming events

16.-20. June **Babylon Freefly Workshop**

16.-20. June **Vector Festival**

26.-27. June **Hot Weekender - Regan's Group**

10.-11. July **National League FS**

16.-18. July **Fuxion Camp**

24.-25. July **Hot Weekender - Regan's Group**

21.-22. August **Hot Weekender - Regan's Group**

3.-5. September **Fuxion Camp**

18.-19. September **National League FS**

2010
june-sept

16.-20. June

www.skydiveempuriabrava.com
info@skydiveempuriabrava.com

sector weroclub, s/n
17487 empuriabrava (sirona)
tel. +34 972 450 111
fax +34 972 450 749

TigerStyle, Texas style. Pick-up trucks and bad haircuts.

EN REISE TIL ET ANNET LUFTROM

ØYVIND GOXTEKST

Akkurat nå har jeg skrivesperre så jeg starter med en liten informasjon:
Tiger style is a mystical form of kung-fu first made popular by the Wu-Tang Clan. Tigerstyle is so ridiculously badass that even if you are less of a fighter than your opponent, you'll beat his ass beyond recognition.

Basically, when you roll tiger style, you make everyone your bitch.

Så vet du det!

"Hei Øyvind. Marius her. Keen på å bli med til Texas å hoppe massivt med fallskjerm av typen freefly?" En gildere telefon skal man lete lenge etter i en ellers grå, kald, våt og tildels überkjip hverdag ved foten av Ulriken. Det var faktisk helt sykt digg å sitte å glede seg vinteren gjennom, lengte etter påsken, lengte etter boogiestemningen, glade hoppere og ikke minst en laaaang flytur uten in-flight entertainment systemen. (FML. Trodde slikt var standard i 2010. Heldigvis fikk jeg vindusplass). Det var sikkert flere som gledet seg til påsken, der de skulle trække rundt på vidda i tett snødrev, snøblinde fra dag en, oppsvulmete av kvikkilunch og appelsiner og i konstant fare for å bli tatt av dage av et skred eller enda værre: det

mobile bredbåndet mister futten så man ikke for oppdatert facern.

Nei, da er det bedre, så meget desto bedre å pakke ned det mest essensielle å hute seg over havet (på turistklasse) til det forgjettede land. Jeg har aldri vært i USA før, og alle mine fordommer ble bekreftet i løpet av svært kort tid. Hva skjer med de helvetes feite grensevaktene? Ja, jeg skal til en flyplass litt utenfor ingenting. Ja, jeg skal hoppe fallskjerm hele tida. Ja, hver dag. Nei ikke tandem, vanlig. Hvor mye penger jeg har? Stort sett ingenting... Enjoy your stay, sir. NEXT!

Freeflybasic er for dere uinnvidde helt magisk. Jeg har vært med på Basic i regi av Skywalkers, jeg har vært med å arrangere selv og nå det beste fra de to verdenene: instruktør på en basic noen andre orger. Fantastisk! Møt opp og hopp. Sweetness uten e-stoffer! Den nye basicpakka innebar flere 1-1 hopp og gruppehopp med en eller flere instruktører enn det har vært på tidligere basicer, hvilket fører til at alle sammen må hoppe mer og oftere og aller helst bedre. Øyvind liker dette.

Vi var litt uheldige med været til tider. Eller, været var for så vidt helt OK og vel så det, problemet var at det blåste endel. Vi hoppet selvsagt etter norske regler, og det var ikke alltid folkene i manifest var spesielt på med å sjekke vind å gi "riktig" holding, boardingcall og slikt. Noen som kjenner seg igjen i "Seven minutes call Bravo Alfa norwegian basic" - 23 sek pause - "Boarding call, get in, sit down, shut up, hang on, let's go"?

Jaja, de fleste fikk da med seg de fleste løftene sine til slutt og alt ordner seg for snille gutter. (Jenter vet jeg ikke så mye om). Så hva med hoppingen? Jeg var der i en uke og gjorde i underkant av 40 hopp. Alle coaching hopp, utenom to fun jumps. Slett ikke værst med tanke på værtilstanden. Til tider var det svært hektisk

når jeg gikk på annet hvert løft og skulle pakke, derbriefe og briefe nestemann, kle på meg riggen å komme meg i lufta igjen. Men så var det ingen som sa noe annet enn at dette er da vitterlig ingen ferie, men en treningsleir for idrettsfolk med ambisjoner, og noen ganger er man mer motivert for å slite seg ut enn andre. Kveldene ble rundet av på tradisjonelt vis med inntak av diverse faste og flytende stoffer med ulike fysiologiske virkninger, og alle lot til å ha det riktig så fortreffelig til tider.

Jeg ble faktisk spurt av en av deltagerne hvorfor jeg var med, hva som var min motivasjon. Til den som måtte lure: Jeg elsker fallskjermhopping, og basic er etter min mening årets høydepunkt og uten tvil den beste sesongstart en kan ha. Det er utrolig utfordrende å fly med noen som skal lære av deg, og det er veldig gøy og givende når en ser at budskapet når frem og deltagerne utvikler seg og blir flinkere. Justering av hastighet, vinkel, grep som skal tas, tegn skal gis og en skal holde kontroll på hvor en er og skal (ble noen utelandinger...) og dersom den gjennomsnittlige deltager hadde halvparten så mye utbytte av hoppene som jeg hadde burde dere være ekstremt happy. For jeg lærte *mye* av *dere*.

Ellers kan jeg melde om at jeg i løpet av turen observerte en alligator og en slange, og det likte jeg.

LARS ERIK B. SYVERTSEN FOTO

LARS ERIK B. SYVERTSEN FOTO

BENT KRISTOFFER ØNSHUSFoto

BENT KRISTOFFER ØNSHUSFoto

LARS ERIK B. SYVERTSENFoto

LARS ERIK B. SYVERTSENFoto

konkurranser-lag

ANDREAS HÅLAND HEMLI

VI HAR HATT TO UKER PROPPFULLE AV MASSE LEK, MER LÆRING OG ENDA MER MORROMORRO.

Allerede i bilen på vei fra flyplassen første dag følte jeg at dette skulle bli en herlig tur. En landlig atmosfære, 20-30 grader, og en super gjeng både deltagere og instruktører. Det tok ikke lang tid før vi fant ut at muligheten var stor for å lande blant illsinte okser og Texanere med hagla parat. Best å holde seg til landingsfeltet. Det var ikke alltid like lett, da vi hadde

BENT KRISTOFFER ØNSHUSFoto

HI-FIVES OG YEYEVES I DEN VILLE OUTBACKEN I TEXAS

noen vindfulle dager. Med andre ord, noen av oss måtte hoppe over gjerdet for å unngå gærninger og sinte okser.

På de mest vindfulle dagene var det ellers nok å ta seg til. Når de selger ammo på Wal Mart er det bare å skyte løs, eller druse på om du vil. Ellers var det masser av shoppingmuligheter, strandliv, gocart, space center og ikke minst coronitas på aktivitetslista.

Når det kom til hoppingen gjorde vi så mange ting vi aldri hadde gjort før at vi satte kasser nok til hele fallskjermnorge for en hel sommer. Vi som tok 50-50 basicen var også så heldige å få coaching av instruktører fra begge landslag. En rå gjeng som har utrolig mye å lære bort, og som gav oss en uforglemmelig basic. I tillegg til

all coachingen ble det avholdt flere seminarer, i blant annet skjermkjøring, førstehjelp, utelanding, rock'n'roll osv. Temaer som alle og enhver kan ha nytte av å bruke tid på. Med så mye god trening innabors er det definitivt duket for den beste fallskjermssommeren så langt! Alt jeg har lært og som nå kan trenes på, for ikke å snakke om alle de nye lekekameratene vi har fått!

Som om jeg ikke syntes fallskjermhopping var gøy nok fra før, kan jeg etter den turen si at nye dører har åpnet seg og jeg har fått ett nytt syn på sporten. Spør du meg er en basic noe de fleste fallskjermhoppere har godt av, kanskje til og med hvert år.

Sees til blue skies and no volcano clouds denne sommeren.

DELTAKERNES EGNEFoto

DELTAKERNES EGNEFoto

DELTAKERNES EGNEFoto

REISEBREV FRA BASIC 2010

OPPLEVELSEN MED EN FALLSKJERM-BASIC STARTER VEL FORMELT SETT DAGEN MAN REISER TIL HOPPFELTET HVOR BEGIVENHETEN SKAL SKJE. FOR MEG DERIMOT, STARTET OPPLEVELSEN FLERE MÅNEDER I FORVEIEN.

TONY VANGENTEKST

Som student på mitt siste år viste regnskapet dessverre forsvinnende lite i egenkapital og balanseskålen hadde for lengst veltet i retning av gjeldspostene. Det er i slike stunder det er fantastisk å ha en fallskjermkompis som klarer å tenke klart og tar saken i egne hender. Min kjære og viljesterke kamerat spurte først høflig om jeg kunne tenke meg å være med på basic. Da jeg svarte at jeg ikke trodde pengene strakk til, tok han gledelig jobben med å ta avgjørelsen for meg og bestilte billett. Jeg fikk en tekstmelding der det sto at turen var bestilt og at det bare var å starte springen. Hvordan man klarer å spare uten å ha noen inntekt er fortsatt et mysterium for meg, men med salg av leilighet og litt knekkebrød klarte jeg omsider å skrape sammen det som trengtes av penger for å få være med på årets begivenhet.

Torsdag 25. mars var endelig kofferten pakket og det fårete fallskjermsmilet på plass. Ekstra opprømt var jeg fordi dette faktisk skulle bli ikke bare min første basic, men også min første tur til USA (som jeg etter å ha vært der fra nå av tillater meg å kalle Statene).

Jeg overnattet hos noen fallskjermvenner som også skulle være med slik at vi kunne bruke kvelden før til å name-droppe alle mulige fallskjermuttrykk vi hadde klart å lære i løpet av våre år i sporten. Grytidlig neste morgen pakket vi frokost i folie og kjørte nedover mot Torp. Det er ikke nødvendigvis bare lykke med en tur fra Torp til Amsterdam til Houston da man er allergisk mot flyplasser, men med store forventninger og gode venner gikk turen overraskende bra. Mest spennende var det jo å skulle sikkerhetsklarere en fallskjerm (som jeg hadde i håndbagasjen). I sikkerhetskontrollen i Amsterdam ble sikkerhetspersonalet oppmerksom på en merkelig innretning på riggen min. Jeg tenkte straks ut alle mulige varianter av forklaringer på hvorfor jeg hadde en "explosive charge" inne i riggen min (altså fyringsmekanismen på Cypresen). Da spørsmålet kom, ble jeg imidlertid ennå mer i tvil om hva jeg skulle

svare. Spørsmålet lød: "Do you have a CO₂-canister in your parachute?". Jeg tenkte febrilsk om det var lurt å si sannheten om at det var en liten sprengladning, eller å bare nikke og smile. Jeg valgte det siste, og vakten så ut til å være fornøyd med svaret. Å pakke med seg en CO₂-beholder i håndbagasjen er altså ikke en sikkerhetsrisiko (som tips til fremtidig reisende).

Vel fremme i Houston slo varmen mot oss da flyvertinnen "disarmed the slide" og åpnet døren. Vi ble møtt av hyggelige og hjelpsomme instruktører som hjalp oss med å skaffe leiebilen vi skulle ha under oppholdet. Leiebilsselskapet var nok ikke helt klar over at vi var såpass mange, så ting tok litt tid, men etter en liten stund satt vi i bilen på vei mot Angleton, hvor basicen skulle avholdes. Vi dro rett til hotellet og ble overrasket over hvor bra det var. Sengene var svære, lampene var innpakket i plast (?) og de serverte fargerike fruit-loops i frokostsalen. Dette sammen med sol og hopping må vel bli en drømmetur? Og JA, drømmetur ble det!

Dagen etter dro vi grytidlig til hoppfeltet Skydive Spaceland. Det tar et par dager før man forstår hvorfor instruktørene skal være så nazi på denne grytidlige oppvarmingen. Vi måtte møte opp 07.50 hver dag på hoppfeltet for å ha en jogge-session, litt joint mobility og litt stretching. Etter et par dager med "er det mulig"-holdning, fant jeg fort ut at dette faktisk er en flott måte å forberede kroppen på aktivitet. Jet-lag "den riktige veien" hjelper selvsagt også. Å våkne kl 06.30 og være totalt uthvilt og klar for action er ikke hverdagskost, og denne anti-jet-lag'en holdt meg "høy" hele basic'en igjennom. Jet-lagen "feil vei" da vi kom tilbake til Norge kompenseres med de beste minner og hoppeabstinenser.

Hoppfeltet Skydive Spaceland blir drevet på en meget profesjonell, høflig, vennlig og sikkerhetsfokuset måte. DZ Tom, som sto for loadingen, ble straks en god venn og følelsen av å ha kommet hjem kom sigende. Resten av crewet på feltet var også svært hjelpsomme og vennlige mennesker.

KJETIL NORDINFoto

LARS ERIK B. SYVERTSENFoto

Kafeen på feltet var dessverre stengt, men med en god beholdning av vann og beef jerky i bagasjen var ikke dette et nevneverdig problem.

Så over til instruktørene våre. Jeg valgte å følge FS-basisen denne gangen og hadde derfor kun FS-instruktører. Her må det for øvrig skytes inn at det opplevdes som meget positivt at FS og FF var samlet på denne basisen. Selv om vi ikke hoppet sammen, knyttet alle bånd mellom hverandre på kveldstid og mellom hoppene. Men det var instruktørene mine jeg skulle snakke om. Maken til positiv og lystig gjeng skal man lete lenge etter.

Derek var big boss og utførte denne oppgaven på en utrolig god måte. Fokuset på sikkerhet, men også veldig innstilt på at alle skulle ha en flott opplevelse. Hans bedre halvdel, Marianne, må vel bare kunne beskrives som tidenes energizer-bunny. Alltid smilende, alltid positiv og alltid mer energi enn alle oss andre. Da vi rookieene (ikke Kjetil) rottet til hoppet fra exit til landing hadde allikevel Marianne en positiv kommentar på lur, som f.eks: "Innlastingen var veldig bra, gutta". Fantastisk positiv!

Kjetil "Rookie" er selvsagt alltid på plass med sin skarpe innsikt i 4-way-sirkuset og med en fantastisk sprudlende og motiverende modus operandi (ja, jeg er miljøskadd av utdanningen min). Tore ble fort utnevnt til svømmeinstruktør da jeg og Rookie grunnla Angleton Ice Bathing Club, og er bare en utrolig laid-back cool fyr.

Yngve, my man, var vel den jeg hoppet mest med. Yngve har en ekstraordinær evne til å forholde seg rolig i enhver situasjon og han (heldigvis for en fun jump-søkende hopper som meg selv) sier aldri nei til noen impulsive og helsprø morrohopp. Jeg gjorde nok antakelig de artigste hoppene i min karriere sammen med Yngve, og han ble en god venn på basisen.

Samlet har jeg ikke annet enn positive tilbakemeldinger å gi til instruktørene. Alle sammen ble nye, gode venner, og det å balansere instruktørrollen med det å være en kamerat (eller venninne) er en fantastisk egenskap (nei jeg er ikke betalt av landslaget for å bruke flest mulig superlativer). Alle de andre deltakerne på basisen må også fremheves. Jeg har fått veldig mange nye venner i løpet av turen; venner jeg tror jeg alltid kommer til å ha med meg. Fallskjermhoppere generelt er et fantastisk folkeslag, og de er ute etter akkurat det samme som deg: å ha deg gøy, hoppe phete hopp og skaffe seg nye, gode venner.

I løpet av basisen tror jeg at jeg kan være så arrogant og si at ferdighetene mine steg i takt med antall minutter på hoppfeltet. Da jeg startet slet jeg med å forholde meg inntil gruppen i en senterpunktssving, og da vi var ferdige var ikke super position og verticals noe stort problem lenger. Nå gjenstår bare

det amerikanske flagget, lært bootie-flying, satt min første head down-exit, fløyet mitt første tracking-hopp (ja det ble satt en del kasser med brun sportsdrikk), samtidig som jeg har lært masse formasjonsflyvning, hoppet oksygenhopp og gjort et nesten-vellykket-13-way-hopp.

Da jeg måtte dra hjem fem dager før de andre pga at jeg egentlig burde vært hjemme og avsluttet min masteroppgave, var det med et meget tungt hjerte. Jeg har konkurrert i ulike sporter rundt om i verden i en del år, men jeg har aldri i mitt liv hatt en så bra leir som dette. Følelsen av å ha kommet hjem forble hos meg gjennom hele oppholdet, og det var nesten så jeg måtte innrømme litt blanke øyne når jeg måtte dra hjem før de andre (bare nesten).

Tusen takk til deltakere og instruktører (heretter kalt "venner") for en opplevelse "of a lifetime". Neste år er jeg førstemann til å melde meg på basic, og jeg drar ikke hjem et sekund før noen andre! Vi sees!

KJETIL NORDINFoto

Basic 2011

DETTE VIL VÆRE BASISEN 2011

DATO CA 15. APRIL- 30. APRIL (HJEMME 1. MAI)

STED SKYDIVE SPACELAND, TEXAS

46 HOPP */**

- Mulighet for 50/50 (halve på FS og andre halvdel på FF)
- Fly Oslo-Houston-Oslo
- Hotell hele perioden
- Leiebil hele perioden
- T-skjorte
- Texas grillparty
- Dagens video (dedikert videomann som lager video hver dag)
- Avslutnings megaparty

PRIS 32.000 NOK
PÅMELDING X3M4S.COM

- * FF: 46 hopp, hvorav 26 hopp 1:1 instruksjon (hopper med en instruktør som filmer og gir tilbakemelding) og 20 hopp fun jumps der organizer vil være tilgjengelig.
- ** FS: 46 4-way hopp (med en instruktør i 4'ern og en utside videomann). Det tilbys orging av diverse fun-jumps (speed-stars, speed formations, rokkering-hopp, flagg-hopp, tracking, back-tracking (!), 8-way, hybrid, osv, kun fantasien som setter grenser).

Prisen er justert litt etter mange år uten endring. I tillegg har vi justert opp antall hopp til 46. Dette for å kunne svare på deltakernes ønske om å hoppe mer, og å ikke gå økonomisk i underskudd på arrangementet. Vi håper å se så mange som mulig av dere på basic 2011!

CYPRES 2
very easy to use

POLARIS TEKST OG FOTO

For Norge stilte Norgies 40 og Norges nye jentelag Polaris i firer formasjon. Norgies 40 består av tre DeLand Norgies medlemmer: Lise Nansen, Torstein Valen og Pål Kolbenstvedt. På halen var Nicolai Nansen, som fikk hele konkurransen i 40-års gave av Norgies - derav navnet Norgies 40. Vi må si at han klarte seg bra bak der, selv om presset var stort! Det var hyppige brainlocks hver gang de gikk hoppet, men i tunnelen var hjernen på rett sted. Nicolai imponerte stort!

Polaris hadde sin første konkurranse ever! Kasse!

Det var spennende om toppplasseringene fram til siste runde. Alle lagene samlet seg i saccosekkene foran TV-skjermene i det nye Flow House (Bodyflight Bedford sin nye innendørs surfebølge) for å se på den siste runden bli dømt. De kjørte finalehoppene til topplagene på delt skjerm samtidig, sånn at man kunne sammenligne hoppet fortløpende, og holdt spenningen oppe helt til siste sekund. Kjempespennende!

Det mest overraskende for noen var kanskje at Airspeed havnet helt ned på sjetteplass. Tilslutt vant det franske laget med ett poeng foran XL. XL stilte ikke for noen land (på resultatlista hadde de et sjørøverflagg, men laget består av tre tidligere engelske landslagsmedlemmer, bla Polaris sin trener Steve Hamilton). De oppnådde dette resultatet med bare to timer trening i tunnel, og med en haltende inside center.

For første gang i en vindtunnel konkurranse gikk snittet over 30. På en god tredjeplass kom det Belgiske landslaget. Europa gjorde dermed en god innsats - og for første gang i World Challenges historie var det ingen amerikanske lag å se på podiet. Det må nevnes at de franske jentene hadde en fantastisk konkurranse. De kjempet mot mange av topplagene, og snittet tilslutt imponerendes 27,2. De scoret faktisk likt med det franske vinnerlaget på en av rundene.

All kryping av hopp og venting foregikk i et tett befolket Flow House. Skulle man ha en kryper, så måtte man stå i kø, og kaste seg over de så fort de var ledige. Her gikk det unna, med over 50 lag som skulle gjøre fem runder hver dag.

Norgies 40 endte opp med å vinne den norske konkurransen med 19. plass og snitt på 20,2. Polaris kom etter på en 23. plass med snitt på 19,6.

For Polaris var dette en strålende måte å få den første konkurranseerfaringen på. Vinteren har bestått i mange turer til Bedford og dette ble en fin avslutning på "vindhunnelsesongen". Nå gjelder det å ta tunneltunnskapen ut i lufta!

THE WORLD CHALLENGE ER VERDENS STØRSTE INNENDØRS VINDTUNNELL KONKURRANSE OG ARRANGERES AV BODYFLIGHT BEDFORD EN GANG I ÅRET. DET KONKURRERERS OM STORE PENGEPREMIER I FIRER FORMASJON OG FREEFLY.

THE WORLD CHALLENGE

UNGE ØRNER 2010

Ungdomsutvalget i NLF har den store glede av å invitere deg som er flyinteressert til arrangementet Unge Ørner 2010.

Den 13.-15. august arrangerer vi Unge Ørner på Starmoen flyplass ved Elverum, og vi vil at nettopp du skal få noe spesielt igjen som du kan ta med tilbake til din lokale klubb!

UNGE 2010

HEI ALLE SAMMEN!

Flysituasjonen ser/så for andre år på rad bra ut! Den største usikkerheten ligger nå i hvordan de siste ukers askeproblematikk vil innvirke på fallskjermoperasjonene fremover. Det er en god del usikkerhet hos myndighetene og i hvertfall innledningsvis har tiltak som er satt i verk vært nokså sjablongmessig. Det er sterkt ønskelig at man etter hvert som man får mer erfaring, kan nyansere tiltakene i det tredimensjonale slik at evt. luftrom som stenges for flyging kan deles horisontalt. Askeproblemenes synes til nå å være forbundet med høyder som ligger ovenfor de høydene vi opererer i. Luftfartstilsynet har også gitt oss et pålegg om å vurdere sikkerheten for våre hoppere dersom disse eksponeres for vulkansk aske. Jeg vil vel tro at dersom et luftrom er åpent for flyging så er også eksponeringen av hoppere ift. vulkansk aske relativt ubetydelig helsemessig. Dersom helsemyndighetene eller andre offentlige instanser sender ut pålegg eller råd om tiltak pga. noe som kan være helsefarlig, så følger hoppfeltene dette opp lokalt uansett om det er pga. vulkansk aske, pollen, gass, kjemikaier eller annen forurensning! Jeg har imidlertid vært i kontakt med et britisk hoppfelt utenfor Hereford som har gjennomført hopping der hoppere ble eksponert for vulkansk aske. Det ble beskrevet som ubehagelig og spesielt lukten av svovel var påtrengende selv om det ikke var synlig at det var aske i lufta. Det klebet seg også et belegg på klær og utstyr og det ble sagt at det ikke var en situasjon de fremmøtte ønsket å hoppe i.

I tillegg til askeproblematikken, kom det like før sesongåpningen på Rikssenteret en tillatelse til å operere Porterne til Wild Geese Aircraft Services; G-BYRN, G-CECI og G-WGSC. Det som er urovekkende, er at Luftfartstilsynet igjen har kommet med noe helt nytt og veldig uforutsigbart. De har gitt tillatelse til å droppe iht vårt sikkerhetssystem, men så har de lagt på de britiske bestemmelsene for fallskjermflyging og samtidig skrevet at det er de strengeste kravene i respektive systemer som skal følges! Det er ikke helt problemfritt for å si det mildt. Slik jeg tolker dokumentet fra LT, overfører LT med dette del av oppgavene og ansvaret fra Hoppmester til Pilot! Spørsmålet nå er hvilke bestemmelser vi får den dagen flyene kommer fra et annet land?

Så tilbake til en gjenganger som F/NLF har informert klubber og medlemmene om ved flere anledninger og senest på årets ledermøte, nemlig Continuing Airworthiness Maintenance Organization (CAMO)! NLF har akkurat gjennomført et møte med LT og i det møtet ble statusen for fremtidens luftdyktighet for våre småfly diskutert. I Norge er det kun NLF som er godkjent som CAMO for private småfly. I tillegg er det godkjent to CAMO som er i det kommersielle flymarkedet. Det er ingen andre i Norge som til nå har sett seg tjent med å

bli godkjent CAMO. De danske og svenske CAMO-ene er satt i sine nasjonale markeder og i tillegg er EASA i ferd med å gjennomføre en kontroll av disse og det rapporteres at flere er blitt underkjent. Konklusjonen blir derfor at dersom man har ambisjoner om å kunne fly i fremtiden så må fallskjermflyene raskt inn i NLF sin CAMO. Våre fly har per i dag en N-ARC dvs et nasjonalt Airworthiness Revue Certificate, som vil utløpe en eller annen gang fra nå og frem til 28. september 2011. Når denne utløper, er den eneste måten å få fornyet dette på gjennom en CAMO. Siden NLF ser ut til å bli den eneste, må dette da gjøre nettopp gjennom vår "egen" CAMO! Det er anslagsvis 500 sivile småfly som kommer opp i dette problemet ila denne tiden. NLF CAMO har vurdert hva som er mulig å ta hånd om av fly innen utløpet av 2011, og realistisk målsetting var satt til 97 fly ila 2010 og ytterligere 165 fly ila 2011 samt at vi ville være i stand til å håndtere ca 250 fly når CAMOEN er i full drift. I skrivende stund er det 105 fly knyttet til CAMOEN. Konklusjonen er at det kommer til å bli hard konkurranse om å få bli tatt hånd om av NLF CAMO når realitetene synker inn over flyeierne. Per i dag er det kun fire fallskjermfly som er knyttet opp i CAMOEN! Det nytter ikke å komme tuslende 28. september 2011 og undre seg på om det er mulig å få bli med. Prioriteten nå er klubber tilsluttet NLF og

Jan Vang
Fagsjef/avd.leder F/NLF

HENDELSESGJENGANGERE OG SMYKKELÅSER

NÅR DETTE SKRIVES ER DET BLITT
INNRAPPORTERT 20 HENDELSER FRA 2010.
DET BLIR GRUNNET DET LAVE ANTALLET
VANSKELIG Å KUNNE SE NOEN TENDENSER,
MEN DET KAN TYDE PÅ AT DE GAMLE
HENDELSESGJENGANGERNE FORTSETTER.

Elever og uerfarne hoppere skader seg i landinger.

Vi hopper ikke lenger med helt rektangulære skjermer lenger, det benyttes skjermer som er mer eller mindre elliptiske. Dette fører til en rekke reservetrekk pga. tvinn og spinn.

Hendelse fra Oppdal Uhell

Hopper: Lineelev med 2 hopp.

HL: Feilspott og utelanding. Eleven tar ut landingsfelt, men overskyter og treffer et tre.

Forslått i venstre bein, ingen brudd.

HL: Spotting har blitt tatt opp som tema blant instruktørene. Normalt sett er spottene "greie nok", noe som gjør at HM ikke bruker noe energi på å korrigere flyet. Alle HM'er er bedt om å blande seg mer inn i spotten for å unngå utelanding, da de alt for genererer skader.

På generelt grunnlag, og ikke denne hendelsen spesielt: Klubbens HL'er vil bli fulgt tettere opp når det gjelder rapportering av hendelser. Både når det gjelder hva som skal rapporteres og ikke minst kvaliteten på det som rapporteres.

Oppdatering fra eleven en tid etter hendelsen: "Det går rimelig bra med leggen, men kneet mitt er noe stivt og ikke så glad i sideveis bevegelse, så jeg går og halter enda. Det har blitt litt bedre, men jeg må nok ta det med ro noen dager framover."

Hendelse fra Tønsberg Uhell

Hopper: AFF-elev, 25 hopp.

HL: Normalt hopp og skjermkjøring. Landet på

elevjordet - alt så normalt ut - løftet bena, så ut som hun ville "skli" av landingen. Landet da uheldig på halebenet. Ingen hard landing.
HL: Hopper ble hentet av ambulanse da smertene vedvarte.

Politiet møtte også på stedet. Rapport fra sykehuset påfølgende dag viser kompresjonsbrudd i nedre del av rygg. Hopper utskrevet fra sykehus etter en dag. Uvisst om skaden vil gi senskader.

Det vil bli tatt opp med instruktører/hoppmestre/ hoppere nytten av å presisere viktigheten ved å lande på to samlede ben. Landing i dette tilfellet var meget rolig, det eneste hoppet gjorde var å løfte bena og landet rimelig rolig på baken. Vi ser således viktigheten av riktig beinstilling.

Hendelse fra Voss Næruhell

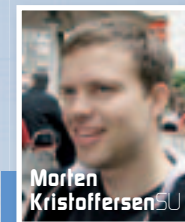
Hopper: D-sert, over 1500 hopp med pilot 150 hovedskjerm.

HL: Flere involvert i pakking av hovedskjerm. Ble ikke lukket. 2 nye hoppere gjennomførte lukking av container flere dager seinere. Sannsynligvis har container blitt snudd 360 grader. Resultat: Åpnet med mange omdreininger tvinn og høy slider. Etter kort tid begynte skjermen å kaste voldsomt på seg. Påfølgende kutt og reserve med normal landing.

HL: De gamle er eldst.

Tiltak: Hopperen er pålagt å skjerpe inn pakkerutinene sine.

SU kommentar: De fleste skader i landingen kan unngås med å utføre landingsfall som man lærte når man gikk fallskjermkurs. Ved å fordele landingstrykket på hele kroppen vil sjansen for overtråkk, beinbrudd og forstuede håndledd være liten. Dette gjelder ikke bare elever, men også selvstendige hoppere. Jeg vil også oppfordre hoppere

Morten
Kristoffersen

som har problemer med å få til landingen om å be om hjelp av instruktør. Få noen til å filme landingen og se om det er noe i landingsteknikken som kan forbedres. Er ikke ferdighetene på plass vil konsekvensene bli mer alvorlig hvis man, som dessverre litt for mange gjør, går for tidlig ned i skjermstørrelse.

Hvis man ikke pakker skjermen riktig, og heller ikke ligger stabilt i trekket så har man lagt inn en god «søknad» om å få en feilfunksjon med påfølgende reservetrekk. De fleste velger nå å hoppe en hovedskjerm som har en mer eller mindre elliptisk planform. Dette gjør at skjermen har bedre ytelse og svinger raskere. Noe som vi hoppere selvsagt setter pris på. Dessverre gjør dette at det er vanskeligere å rette opp problemer som tvinn.

Hendelse fra Dyva/Værnes Næruhell

Hopper: D-hopper med 850 hopp.

HL: Etter take-off fra Værnes, flyr flyet over høyere lende enn flystripen ved 1000 fot, slik at hopperne venter noe med å kroke seg av. Hopper glemte å kroke av da flyet passerte 1000 fot AGL. Hopper, som var hoppemester for en elev, sørget for at eleven var krokert løs ved 1000 fot AGL.

Hopper klatret ut på stigbrettet etter eleven for å følge denne i frittfall, tok en sitt-exit og ble dlingende etter flyet fra stroppe. Stroppe hadde smykkelås, men hopper klarte ikke å frigjøre seg ved å bare dra i ringen. Det var ingen flapp til å dra i ringen med på smykkelåsen. Hopper fikk etterhvert beina opp på stigbrettet og frigjort seg. Piloten hadde i mellomtiden tatt en sving, slik spoten likevel ble fin. Hopper gjorde så et hendelsløst fallskjermutsprang. Ingen skader på person eller utstyr.

Smykelåsen på stroppe på hoppemesters plass i flyet har ingen taubit eller anordning for å få bedre grep. HL

anbefaler på det varmeste å installere en taubit eller tilsvarende anordning for bedre grep, slik at den blir lettere å gripe også i luften. Øvrige hoppere i flyet klargjorde seg for å kutte stroppe med kniv. Pilot og øvrige hoppere handlet etter HLs skjønn utmerket i situasjonen.

HL: Hva kan man si... en hendelse som er fullstendig unødvendig og kunne endt mye værre. Viktigheten av å ha en god rutine på sin egen avkroking vil bli understreket til klubbens hoppere og spesielt instruktørene. Anordning for bedre grep for å løsne krok på HM plass ble montert dagen etter. **SU Kommentar:** I 2008 innførte SU krav til festekroker som lar seg løse ved belastning. De fleste hoppfly har nå samme type festekrok som smykkelåsen til LOR/RSK båndet, men da i grovere kaliber. Hendelsen fra Dyva viser at det å løsne smykkelåsen ved belastning er vanskelig uten at man setter på et bånd på ringen. Jeg anbefaler klubbene om montere på bånd på smykkelåsen snarest hvis dette ikke allerede er gjort. Vi har hatt hoppfly som har havnet på taket og med vingene fulle av antenkelig drivstoff gjelder det å komme seg fort ut!

Morten Kristoffersen trekker seg fra vervet i SU for å prioritere mer skolegang. Takk for topp innsats, og spesielt for at du har brukt Frittfall aktivt til å oppdatere medlemmene på viktige saker! Kitt

ALLE SAMMEN. OG GOD SOMMER!

I skrivende stund er sesongen 2010 godt i gang. Flykapasiteten ser ut til å være svært god og terminlistene er stapp fulle av aktiviteter og arrangementer som bør kunne tilfredsstille selv den mest kresne. I tillegg er det duket for nytt rekordforsøk i storformasjon! Et arrangement jeg håper kan bringe fallskjermnorge litt tettere sammen og i tillegg tenne en ny interesse for storformasjonshopping. Jeg ønsker alle lykke til med det som ser ut til å kunne bli en fantastisk sesong!

I F/NLF begynner vi nå på arbeidet med ny langtidsplan som vil bli gjenstand for godkjenning på tinget i 2011. Så er det selvfølgelig vurderingen av hva som bør være F/NLF sine hovedfokusområder og prioriteter i de kommende år. Naturlige områder vil typisk være sikkerhet, økonomi, miljø, idrett og rammebetingelser.

I F/NLF er vi i den heldige situasjonen at vi etter flere år med god økonomisk styring har bygd opp en relativt god kapitalbase. Det vil derfor være nærliggende å se på en forvaltningsplan som kan sikre at våre medlemmer får mest mulig igjen for midlene i fremtiden. Penger på bok er bra, men det må være med mening. Men dette er et luksusproblem. Det som bekymrer mer er utviklingen med hensyn til våre rammebetingelser. Myndighetsapparatet, både i inn- og utland, ser ut til å ha en uttømmelig iver etter stadig strammere reguleringer. Dette er reguleringer som stort sett hensyntar de store kommersielle aktørene på bekostning av luftsportsaktiviteter. Det er derfor mye som tyder på at vi i de nærmeste årene nå sette av vesentlig mer resurser for å følge opp det som skjer fra myndighetenes side.

Forsterket ettersyn av luftsporten

Ryktene skal ha det til at det nå fremsendt innstilling på tilsetting i en nyopprettet stilling som luftfartsinspektør med særskilt ansvar for luftsport i Luftfartstilsynets avdeling for allmenfly (OA). OA er den avdelingen som blant annet har ansvaret for privatflyging og luftsport. Opprettelsen av denne stillingen har kommet som en overraskelse på NLF. LT har i denne sammenheng valgt å verken rådføre eller informere det som presumptivt burde være den fremste autoritet på luftsport her til lands. Nå er det ikke første gang i historien at LT velger å ikke forholde seg til NLF. Det har dessverre utviklet seg til å bli tradisjon for det. Det som gjør denne saken noe mer spesiell er at LT, etter 100 år med luftsport her til lands, har funnet ut at det er behov for en inspektør med særskilt ansvar for luftsport. Hva som har skjedd de siste par årene som har bidratt til en slik konklusjon vites ikke. Det kan i alle fall ikke ha med sikkerhet å gjøre. For med henblikk på reglementer og rutiner er vi på en "all time high", og hva angår antallet ulykker er vi på en "all time low". Dette skulle jo tale for at LT skal kunne si seg svært godt fornøyd med det arbeidet som nedlegges av NLF. Men dette er tydeligvis ikke godt nok...

Personlig er jeg skeptisk til opprettelsen av en slik stilling. Jeg har vanskelig for å forstå at det skal være tilstrekkelig faglige utfordringer til å fylle en slik stilling med meningsfylte oppgaver. Og det er med frykt for at Djevelen skal skape arbeid for ledige hender jeg registrerer det som skjer. Om stillingen har til hensikt å ettergå fagsjefene i NLF er jeg redd dette kan bære riktig så galt av sted: Nye lag med byråkrati, forskyvning av fokus og enda mer rigide regelverk. Jeg finner det også bekymringsverdig at NLF ikke har blitt rådspurt i forbindelse med opprettelse av stillingen i første omgang. Jeg kan bare håpe at dette ikke gjenspeiler en holdning i LT om at det fagmiljøet som tross alt befinner seg i NLF best holdes utenfor saksgang. Vel, tiden vil vise...

Ubegrunnet frykt for kommersiell drift

På LT sine hjemmesider, under avdeling for Allmenflyging (OA), står det å lese at "allmenflyging omfatter privatflyging som i hovedsak skjer uten godtgjørelse". Det er denne type flyging blant annet fallskjerm er omfattet av. Og det er denne passasjen i lovverket som utløste LT sin relativt kraftige reaksjon for kort tid tilbake med påstander om lovstridig tandemaktivitet. LT er av den oppfatning at måten klubber tilsluttet F/NLF driver sin tandemvirksomhet er av kommersiell art og derfor ikke forenlig med det gjeldende regelverk for allmenflyging. Det ble henvist til måten klubbene markedsførte tandemhopping via sine hjemmesider. Som et strakstiltak ble klubbene

**Thomas Becke
Leder F/NLF**

flyeiere som er medlemmer av NLF, men trykket fra de flyeierne som ikke er medlemmer kommer til å øke og dersom de er knyttet opp og kapasiteten i CAMOEN er mettet, er dere kommet for seint til mølla og må se på at andre får malt melet, mens klubben står på bakken! BUDSKAPET ER; FÅ FINGEREN UT FØR DET ER FOR SEINT!

Vi har akkurat gjennomført det største 1-2 kurset som jeg kjenner til. Det var 23 påmeldte, det møtte 21 kandidater og det ble uteksaminert 19 nye 1-2'ere. Kurset ble holdt på Krigsskolen i Oslo og F/NLF er meget takknemlig overfor Krigsskolen at vi fikk muligheten til å disponere skolens lokaler, samt nyte godt av skolens forpleining. Videre takker jeg også Fallskjermklubben Krigsskolen for all bistand og koordinering i forkant av kurset. Vi hadde ikke vært i stand til å gjennomføre et så stort kurs på en så effektiv måte noe annet sted til en tilsvarende lav kostnad. Selv om elevene hhv bodde hjemme eller på vandrersjarmen Haraldsheim og således måtte reise til og fra hver dag, så var kurstilbakemeldingen svært god fra deltagerne. Basert på momenter fra kursdeltagerne og diskusjoner mellom instruktørene vil det bli gjort noen endringer til neste års kurs. Det som for klubbene vil være viktig å vite ift neste års kurs, er at det vil bli noen endrede og skjerpede krav til deltagerne. Fortsatt gjelder erfaringskravene slik de er i dag, men i tillegg vil det bli stilt krav om at alle deltagerne, som 1-3, minimum skal ha holdt tre fullstendige leksjoner ifm på grunnkurs i klubbene. Alle skal ha utarbeidet leksjonsopplegg til alle leksjoner i grunnkurset før de møter. Betegnelsen B-kurs kan virke noe misvisende. Det er mer en samling/kurs der standpunkt sjekkes og det samtidig gis noe råd og veiledning. Kurset vil fortsatt bestå av nødvendig teori, i tillegg til to tentamensleksjoner og en eksamensleksjon. Dersom neste års kursdeltagere skal være kvalifisert til de nye kravene, så må H1'ene se til at de gjennom grunnkursene i år får holde minimum tre selvstendige leksjoner under nøye overvåkning av minimum 1-2. Dette til tross, mener instruktørene på årets 1-2 kurs at klubbene har blitt tilført gode 1-2'ere!

Første kvartal i år ble det gjort 1250 hopp. Jeg anslår at vi i skrivende stund har gjort ca 2.500 hopp. Antall hendelser i første kvartal var tre mens det nå er innrapportert ytterligere åtte hendelser. Av disse utgjør tre lave svinger med skader og i tillegg er jeg blitt orientert om ytterligere tre lave hooker som har resultert i hoppere som er blitt kraftig forslått, men som ikke anses som hendelser som blir rapportert..Selv om tallmaterialet er lite så er dette et klart signal for meg at en rekke hoppere fortsetter ufortrødent videre ved å utfordre skjebnen ved høyhastighetslandinger selv om rusten henger tykt utenpå. VI ER I STARTEN PÅ SESONGEN SÅ TA DET ROLIG INNTIL DERE IGJEN ER PÅ DET NIVÅET DERE VAR PÅ VED SESONGAVSLUTNINGEN I FJØR. DET ER BEDRE Å LANDE ROLIG NÅ OG LANDE RASKERE SENERE I SESONGEN, ENN Å LANDE RASKT NÅ, BLI SKADET OG SÅ FØRST HOPPE IGJEN NESTE ÅR!

Når dette leses har sannsynligvis Luftfartstilsynet akkurat gjennomført inspeksjon og revisjon av sikkerhetssystemet til F/NLF. Den er i vertfall planlagt til 28.-30. mai. Det begynner på F/NLF sentralt for deretter å reise ut til et eller flere hoppfelt for å sjekke hvordan hoppfeltet fungerer og drives ift sikkerhetssystemet. Jeg er trygg på at klubbene er seg sitt ansvar bevisst slik at det ikke blir noen utfordringer verken med fallskjermhoppingen og flyoperasjonen, dvs. at SOP-ene og det øvrige lokale instruksverket er oppdatert, i orden og kjent på de nivåene det er tiltenkt. Dere vil sikkert få høre og evt. føle resultatet avhengig av hva LT finner ut under inspeksjonen og på i etterkant!

Jeg kommer til å være en god del rundt også i sommer og håper å kunne treffe mange av dere! Jeg har planlagt og håper det lar seg gjøre å komme innom de Nord-Norske klubbene på Elvenes i Troms en langhelg som innebefatter 24. og 25. juli.

For å oppsummere ser jeg alt i alt lyst på situasjonen for årets hoppesesong, flyene er på plass og tillatelsene likeså. La oss alle legge oss i selen for å komme opp på samme aktivitetsnivå som i fjor og samtidig ha et skaderesultat minst like bra som 2009! Jeg ønsker dere alle en fantastisk hoppesommer, vær fornuftige og vis ansvar for dere selv og de dere hopper sammen med!

Blå sommerhimmel!

B

Aakvik Thomas Alnes
Adolfen Kenneth André
Bø Bjarte
Bogen Ann Kristin
Brendås Per Kristin
Busch Florian
Caprino Mario
Carlsson Jan Vegard
Ferber Daniel
Ferber Thomas
Fløtre Thor Andre
Folkmann Rune
Isane Live Arnesdatter
Jensen Andreas Kaino
Jørgensen Daniel Ørnholt
Marthinussen Terje
Småbrekke Thor
Tornes Kim
Trandum Espen
Vestheim Ørjan
Yksnøy Henrik Andreas

C

Bentzon Maiken
Haugli Rasmus Næss
Levik Kjetil Viste
Mora Carlos Andres
Narum Rune
Reppe Ingela
Skålnes Yngve
Stene Tage Rene
Vagstad Sunniva

D

Aasund Kristian
Fløysand Daniel
Havig Ottar
Hjortland Terje
Madsen Tor Marius
Møller Odd
Sund Endre Eivind Aune

DM1

Møller Odd
Myhre Ole Petter

DM2

Burchardt Ellen Cathrine
Lothe Sara Håvåg
Stene Tage Rene
Willadsen Kristine

F

Fjellheim Per Åge
Odnæssveen Geir-arne

I2

Aaholm Joan Philipp
Aas Roy Erik
Bjørlo Berge Schwebs
Figenschou Pål
Haugen Kristin Elisabeth
Henden Harald
Hisdal Glenn
Krogstad Reidar
Larsen Kristin Øgren
Løken Helene
Myhre Ole Petter
Olsen Rune Skogly
Søgnen Håkon
Sund Endre Eivind Aune
Thune Johan Boger
Tittlestad Helge Dale
Vallin Per-Olof

I2 AFF

Olsen Rune Skogly

I3

Aasund Kristian
Fløysand Daniel
Fosse Åsmund
Hjortland Terje
Larsen Jan Petter
Lothe Sara Håvåg
Løvtangen Ronny
Mæki-Maukola Hanna
Møller Odd
Steen Kine Hee

IE

Slinning Christian

NK

Karlsson Johan

TD

Moen Ingar

TV

Kosberg Hallvard T.

FAI/IPC

THE SPORTS HUB

– NY VIDEOKANAL FOR LUFTSPORT

En ny multisport videoplattform tilrettelagt av YouTube. Målet er å få nytt publikum til luftsport verden over. FAI var en av de internasjonale organisasjonene som sto bak lanseringen i Dubai nylig.

The Sports Hub skal være et sted for sportfan. Det skal samle, støtte og promotere medlemsorganisasjonene. En unik plass på internett hvor sportsfans kan se videoer fra alle typer idrett.

The Air Sports Channel er en ekstra mulighet til å eksponere luftsport. FAIs mediapartner Flying Aces Ltd vil fortsatt distribuere videoer til luftsportsfans over hele verden gjennom airports.tv, mens The Sports Hub skal gi enda en mulighet til å nå nye markeder.

The Air Sports Channel vil bare fokusere på FAI arrangementer som VM, verdensrekorder, konferanser og møter. Du kan abonnere på nyhetsvarsel, og anmode om å få publisert egne videoer. www.youtube.com/airsportschannel

IDRETTSNYTT

F/NLF hadde i april landslagsuttak i Freefly med det mål å komplementere Freefly 2 som så langt kun har bestått av Kristin Kartum Hansen. Det var seks søkere totalt og det endte opp med at vi tok ut en person nemlig Arne Helge Andersen. Laget mangler dermed fortsatt en videohopper men Christopher Rolsdorph vil følge laget så langt han har mulighet inntil en fast videohopper er på plass.

Landslagsgruppen består dermed per dags dato av følgende utøvere:

Knut A. Lien
Landslagssjef

FS4	Alder	Ant.hopp	Startet å hoppe
Kjetil Nordin	26	850	2003
Marianne Nordlund	30	1100	2005
Yngve Haugom	27	1500	2004
Tore Granmo	24	1140	2006

FF1	Alder	Ant.hopp	Startet å hoppe
Bent K. Onshus	28	1600+	2003
Derek H. Broughton	31	6500+	2001
Marius Ø. Sotberg	27	2400	1999

FF2	Alder	Ant.hopp	Startet å hoppe
Kristin K. Hansen	27	1150	2004
Arne Helge Andersen	29	1000	2002

Første store mål for FS og FF1 vil være VM i Menzelinsk i Russland som arrangeres i perioden 31. juli - 6. august. FF2 vil mest sannsynlig ikke delta i dette VM, men lover å komme sterkere tilbake.

Vi kommer tilbake med mer utfyllende presentasjon av de enkelte samt bilder ved en senere anledning. Avslutter med å si at treffer du på en av disse på et hoppfelt ikke vær redd for å ta kontakt, de er ikke farlige og er mer enn villig til å dele sine erfaringer med andre.

Antidoping Norge

ANTIDOPINGSEMINAR FREDAG 18. JUNI

18. juni er det seminar for trenere, støttepersonell, leger og fysioterapeuter. Kurset er obligatorisk for alle som vil bli idrettslege NIMF eller idrettsfysioterapeut FFI. Foreleserne holder høyt faglig nivå, og kurset vil gi en grundig innføring i de ulike delene av antidopingarbeidet.

Les mer om kurset på www.antidoping.no. Spørsmål? Kontakt Brynjar Saua på tlf. 21 02 92 15 eller brynjar.saua@antidoping.no.

oppfordret til å endre fremstilling og ordlyd, slik at tandem ikke lenger skulle oppfattes som en "kommersiell aktivitet" man har til hensikt å tjene penger på.

Da jeg satt som formann i OFSK hadde vi en helt bevisst og avklart holdning til at kursinntekter – fra så vel AFF som tandem – ble brukt til å kryssubsidiere og muliggjøre annen aktivitet. Vi kunne investere i nytt klubbstyre, pusse opp lokalene våre og i tillegg tilby vesentlig lavere slotpriser for allmen hopping. Dette hadde ikke vært mulig uten disse inntektene. Ikke helt ulikt hvordan andre idrettslag i Norge sikrer sin økonomi og aktivitet. Fallskjermklubbene driver altså inntektsskapende aktivitet for blant annet å sikre egen drift, utvikle klubben, utdanne instruktører og tilby et godt og variert tilbud til sine medlemmer. At dette skal falle LT tungt for brystet er uforståelig.

Men inntektsskapende aktivitet må ikke forveksles med kommersiell virksomhet! I kommersiell virksomhet er det et mål at eiere/investorer skal tjene penger/ta ut utbytte. Det vil si at formålet med aktiviteten er i seg selv å tjene penger. Påstandene om kommersiell aktivitet i F/NLF blir derfor stående i skarp kontrast til virkeligheten. I klubber tilknyttet F/NLF blir et hvert overskudd (i den grad noen klubber har det) uavkortet pløyd tilbake i klubben. Hva aktører som ikke er tilknyttet F/NLF foretar seg er utenfor vår kontroll, og er således en helt annen debatt. Så får vi bare håpe at resultatet av en eventuelt slik debatt ikke slår negativt ut for oss.

Forvaltning av regelverket til det beste for hvem?

Norsk tipping sliter med fallende inntekter, noe som igjen vil få konsekvenser for overføringene til idretten. Reduserte overføringer vil resultere i at idretten blir ytterligere kommersialisert for å sikre markedsverdi og sponsorinntekter. Man trenger ikke spesielt stor innsikt for å forstå at de idrettene med lavest kommersiell verdi vil være mest skadelidende. Dersom en fremtidig presisering av regelverket hindrer F/NLF sine klubber i å drive inntektsskapende aktiviteter, hvor blant annet tandemkurs er en sentral inntektskilde, kan det bety begynnelsen på slutten for fallskjerm i Norge. Det skal selges atskillige kakelodd, toalett- og tørkepapirruller for å kompensere for bortfallet av de kursinntektene klubbene har i dag. Å arrangere kurs for å a) sikre økt medlemsmasse og b) sikre sitt økonomiske grunnlag er noe som foregår i de fleste idrettslag.

I henhold til regelverket heter det altså at privatflyging i hovedsak skjer uten godtgjørelse. I min verden er det bare rett og rimelig at de som engasjerer seg og tar i et tak for sin idrettslag får en viss kompensasjon. Det må da være rett og rimelig at man får påskjønnning for alle de timer en benytter av sin fritid og egne midler. Det koster tid og penger å ta ut og vedlikeholde sertifikater. Det koster å holde seg kurant. Det koster å utvikle kunnskaper og ferdigheter. Det koster å ha moderne og sikkert utstyr. Vi kan bare håpe at regelverket tolkes og forvaltes i den forståelse at det er basert på et brennende ønske om å drive en fantastisk og unik aktivitet, og ikke et ønske om profitt, som ligger til grunn for det som skjer i fallsjermnorge.

Dersom myndighetene har sikkerhet som motivasjon bør de forstå at trangere kår for fallskjerm betyr lavere aktivitet. Lavere aktivitet vil føre til lavere kompetanse. Lavere kompetanse vil føre til flere hendelser og ulykker. Flere hendelser og ulykker vil føre til enda strammere regelverk, som igjen vil medføre enda mindre aktivitet... Og sånn kan vi holde det gående til vi ikke lenger hopper fallskjerm.

Det er i alle fall en ting jeg har lært etter 13 år i sporten: Det er ingen, verken pilot eller fallsjermhopper, som har tjent seg rik på fallsjermklubb. Og det er helt andre utfordringer enn inntektsskapende aktivitet som burde stå i fokus hos myndighetene. Så får vi håpe at LT velger å forvalte regelverket slik at det er mulig å hoppe fallskjerm også i fremtiden.

Du kan også bidra: Bruk hodet!

Men la nå ikke dette legge noen demper på innværende sesong. Hopp og ha det gøy! Men gjør det trygt og sikkert og med respekt for omgivelsene. Bryr du deg om fallskjerm, så vis det i handling! Så slipper å gi myndigheter og andre som påvirker våre rammebetingelser mer vann på mølla. Forsvarets leksjon 1 i samband er: "Tenk, trykk, tal". Det er noe veldig, veldig fornuftig i dette. Og det kan helt utrolig enkelt overføres til andre gjerninger enn tale også. Vi trenger de aller beste forutsetninger når vi går myndighetene i møte.

Ha en forrykende god sommersesong!

Back to the future II

WILLY BOYKENS **Foto**

100 hoppere brukte fire dager i april på Skydive Arizona. Målet var å bygge den ikoniske formasjonen 100-way facing diamond. Det ble gjort masse bra hopp, men oppgaven forble uløst...

Et bilde er verdt tusen ord, men en god opplevelse kan aldri gjengis godt nok!

Tønsberg Fallskjermklubb - Touch the sky with us

Skjærgårdsboogie 19. - 25. juli.

Les mer på nye hoppfallskjerm.no for mer info!

Full Gass 22. og 23. juni, 11. og 12. september.

Jo mer du hopper, jo billigere blir det. Les mer på ny hoppfallskjerm.no

www.hoppfallskjerm.no

Nye og oppdaterte hjemmesider

World Atmonauti League

WAL er et helt nytt og morsomt konkurranseformat innen freeflying, atmonaut fly. Konkurransen gjennomføres ved hjelp av internett, worldatmonautileague.com. Her vil du finne alle øvelsene, konkurranseregler og mye annet!

Gjennom hele året vil det bli seks trekninger. Annenhver måned trekkes det på nytt og lagene vil ha to måneder til å gjøre den beste øvelsen og å laste den opp på websiden. Den første trekningen var 1. mai, men det er god tid til å levere video enda – fristen er 30. juni.

Lagene kan være to eller fire pluss kamerapersoner. Vinnerlaget vil få verdensmestertittelen, og det blir gitt premier for de beste videoene i begge kategorier.

Deltagelse er gratis og veldig enkelt. Alle hopper når og hvor de vil, og laster ned den beste sekvensen annenhver måned. Atmonautiene håper på god deltakelse og en spennende konkurranse!

FOR OVER 40 ÅR SIDEN BLE BODØ FALLSKJERMKLUBB STIFTET. I FORSAMLINGEN SATT PER WENSELL. HAN VILLE HOPPE FALLSKJERM.

VEGAR SANDSTRAK, LEDER BOFSKTEKST

Så på høsten 1970 begynte han på kurs. Kurset varte og rakk og i januar 1971 gjorde han sitt første hopp. I tidens løp er han ikke sikker på hvor mange hopp han har, men en plass i mellom 800 og 900 tror han det er. Det som er sikkert er at han var hopper nummer 146 som fikk utsted D-sertifikat i Norge. D-146.

Så i dag, 40 år etter er han fortsatt ivrig i tjenesten. Har lagt hjelmen og riggen på hylla, men tilstedeværelsen er akkurat

TERJE HOLTEN FOTO

Filippinene neste!

Exotic Sky Adventures neste arrangement blir på Filippinene – for første gang!

Fra 6. til 21. november er Subic Bay ESAs hoppfelt. Flere Turbo Let-410 vil løfte. Med deg på for FS, FF, wingsuit og swooping med de beste amerikanske og europeiske organisatorene. Jungelturer, vannsport, natteliv og tollfri handel er noen av stikkordene for turen... Sjekk ut exoticskyadventures.com og mysubic.com.

Gear bag

ønskes byttet i mer nøytral farge, gjerne signalgul eller rosa. Donald-tag er ekstrautstyr. Ta kontakt med Robert, tlf 913 52 161.

Hederstegn til Per Wensell og Rolf Liland

like iherdig. Som vaktmester og snekker i klubben, partyorganisator og fadder for oss alle. Han hoppet sitt siste hopp i 2008.

Så i anledning Bodø luftsportsforums årsmøte tirsdag 16. mars 2010 på Cafe Gidsken ble det fra Norges Luftsportsforbund (NLF) utdelt to hederstegn til fortjente kandidater i luftsports- og fallskjermmiljøet i Bodø. Presidenten i NLF, Otto Lagarhus, foretok utdelingen. I det følgende gjengis hovedpunkter fra Lagarhus' tale, med blant annet begrunnelsen for tildelingene.

Generelt; Styret i Norges Luftsportsforbund forestår tildeling av Norsk Aero Klubbs hederstegn til medlemmer og andre som ved fremragende arbeid gjennom mange år, eller for enestående enkeltbedrifter, har vært med på å fremme forbundets sak. Det kan utdeles tre grader hederstegn; NAKs gullmedalje, NAKs sølvmedalje og NAKs gullnål. I tillegg utdeles det seksjonshederstegn. En egen hederstegnkommité,

oppnevnt av forbundsstyret, får seg forelagt alle forslag om tildelinger til behandling. Forbundsstyret vedtra tildelinger etter innstilling fra hederstegnkommiteen.

Per Wensell ble tildelt NAKs gullnål - som iht statuttene kan "tildeles personer med mangeårig innsats som tillitsvalgt i NLF, eller i tilsluttede klubber og andre som forbundet finner å ha fortjent en slik spesiell påskjønnelse".

I talen fremhevet Otto Lagarhus prisvinner Per sitt konstante engasjement og tilstedeværelse i klubbens aktiviteter gjennom 40 år. Den sportslige utviklingen var i fokus de første 20 årene, med deltakelse i nord-norgesmesterskap, nord-kalottmesterskap og -treff såvel som norgesmesterskap. De siste 20 årene har Per vedlikeholdt sin operative status og bidratt i klubbens utvikling på alle områder. Gjennom to større generasjonsskifter i Bodø fallskjermklubbs 40-årige historie var Per Wensell en av

grunnstenene i miljøet, og bidro med det til at flybyen Bodø fortsatt har en høyst oppegående fallskjermklubb i byen. Begrepet ILDSJEL ble trukket frem av Otto Lagarhus, hvor Per's uegennyttige arbeid for tilrettelegging av aktivitet, miljøskapene fokus og dugnadsinnsat gjennom 40 år er svært verdsatt av fallskjermhoppere i nord, spesielt i Bodø-miljøet - men også i Rana FSK og vennskapsklubber i Nord-Sverige. Rolf Liland ble tildelt NAKs sølvmedalje som iht statuttene kan "tildeles norske og utenlandske statsborgere som på en særlig fortjenestefull måte har støttet Norges Luftsportsforbund eller forbundets arbeid. Sølvmedaljen utdeles kun for innsats gjennom flere år, og ikke for enkeltbedrifter".

I talen fremhevet Otto Lagarhus prisvinner Rolf sin lange og innholdsrike merittliste, fra han som 16-åring i 1983 tok fallskjermutdanning i Bergen fallskjermklubb, via kadettutveksling i NAK-systemet, flygerutdanning og -karriere i Forsvaret som aktiv F-16 flyger og senere instruktør, SAS flyger siden 1997 med bi-jobb/ verv som nestleder i Norsk flygerforbund og

leder av deres sikkerhetskomitee. Arbeid med sikkerhet har Rolf også gjort innenfor luftsporten som leder av Fallskjermseksjons Sikkerhets- og utdanningskomite, hvor han initierte og iverksatte banebrytende sikkerhetsarbeider.

Tidlig viste Rolf Liland interesse og evne som skribent, og bidro med interessante artikler i ulike fallskjerm og flymagasiner. Han ble i sin tid head-huntet som redaktør til Flynytt. I hans 10-årige redaktørtid utviklet han Flynytt til å bli et profesjonelt og det ledende flymagasin i Norge. Forøvrig er hans engasjement for luftfarten i flybyen altomfattende, også i flyhistorisk retning - noe tittelen "Årets entusiast" (2009) i det flyhistoriske miljøet bekrefter.

Rolf Liland er et sjeldent kaliber med stort engasjement på alle nivåer - samtidig, både lokalt, sentralt og internasjonalt! Han har mottatt flere priser for sitt arbeid, engasjement og resultater tidligere - nå var det dags for NAKs sølvmedalje.

**Bodø fallskjermklubb gratulerer
begge prisvinnere
- vi er stolte av dere!**

JAN-TORE EDVARDSEN FOTO

REIDAR KROGSTAD **TEKST**
PÅL FIGENSCOU **FOTO**

I 1950 ble det født en HI, en ildsjel, en personlighet. Han har blitt omtalt som fallskjerm sportens Grand Old Man i Nord-Norge. 9. mai i år fylte Torbjørn Haugen 60 år.

Et liv med innhold

Det er ikke småtterier som dukker opp når vi graver i historien til denne mannen. Han har levd et innholdsrikt liv sine første 60 år. Ute til sjøs som ungdom. Begynte å hoppe i 1973. Tok ut flysertifikat for å løfte fallskjermhoppere. For oss som nesten er en tredel av alderen til kjære HI er det med spisse ører vi lytter til hans historier. Det er mange av dem.

Innsats for sporten

HI Haugen har utmerket seg. Han fikk NAKs hederstegn i sølv i 1979, jeg siterer Kjell T. Olsen (D-29): "for sin store innsats i fallskjermhopping i nord. Troms, Harstad, Andenes, han hadde en finger

med autoritet med i medlemsverving, kurs og daglig drift; det hele! Den uoppslitelige Torbjørn var alltid med. Fløy, instruerte og hoppet!" Han satt i styret F/NLF fra 1981 til 1987, samt anleggsutvalget fra 1982 til 1987 og var således med på å skape Rikssenteret. Han ble i 1979 slått til Ridder i Ordenen af den Gyldne Kalot med følgende slagord: Blue Skies Forever. Torbjørn fikk NAKs gullnål i 2007, nok en liten bekreftelse på det arbeid og den innsats han har lagt ned for sporten vår.

Storformasjoner

Sikre kilder kan ellers melde at Torbjørn er en skikkelig storflak-flyger og har følgende norske rekorder: 10 manns Speedstar 22,3 sek. i Folldal 1980, 10 manns Speedstar 20,9 sek. i Fyresdal 1981 og 18 manns største formasjon i Fyresdal 1981. Den sto til 1986! For de som ikke kjenner tidslinjalen: 1980-tallet

er før freefly, digitalkameraet og pro-pack-epoken. Torbjørn sverger fortsatt til flatpakking.

Yrkesaktivt tidsfordriv

I sin fritid fra fallskjermhoppingen har HI jaktet ubåter fra lufta i alle år. Han har vært nesten på Nordpolen. Han har flydd til Antarktis flere ganger. Han kan navigere med sekstant. Han har over 13000 timer i lufta for Konge og Fedreland. Han har også fått hoppe ut av bedriftens fly. Flere gang. Når vi hopper på Bardufoss og han har vært ute på firmatur legger han ofte retur innom Bardufoss i 1500 fot og hilser over flyradioen. Det er HI som følger opp klubben sin det!

Bursdagsfeiring over Andøya

Torbjørn har gjort sånn omtrent 700 hopp på Andenes. Med tanke på gjennomsnitt vindhastighet der ute (der ute ja, det er Nord-Atlanteren som er nærmeste nabo i over 50% av retningene du peker i) så har han vært tilstede alle de dager det har vært mulig å hoppe. Men det var for overraskelsen sin del og for good old times at vi kasta oss i flyet på selve dagen og fløy ut til Andenes. En liten telefonsamtale fra piloten om at han måtte innfinne seg på stripa med riggen snarest var alt som skulle til. Han var mistenkelig opplagt til tross for firmafest dagen før: noen hadde sladra!

Der stod HI - 60 år og hoppeklar

Vi gratulerte sjefen med dagen, overrakte en liten gave fra

takknemlige ungdom, før Grateful Fred dro på til 10.000 fot for oss. Ut døra gikk HI og Marius, rett i head-down, med Pål som kameramann uten kamera og undertegnede som målsøkende rakett. TROFSK 3way - den satt som et skudd! Men uten bilder måtte vi jo prøve på nytt. Inn, pakke, ut, opp, hoppe. Samme gjennomføring. Marius tok med seg HI i head-down og stakk av med 3000 fot. Men vi klarte det igjen, inkludert handshake for jubilanten. For å gjøre repetisjonen komplett ble denne gjennomføringen også uten bilder. Torbjørn lander som oftest stilfullt på alle fire etterfulgt av god nord-norsk språk-kultur. Men i dag, på 60-årsdagen, landet han stående på begge hopp. Glade og fornøyde dro vi hjem til Torbjørn hvor feiring med grilling og kaker gjorde dagen komplett.

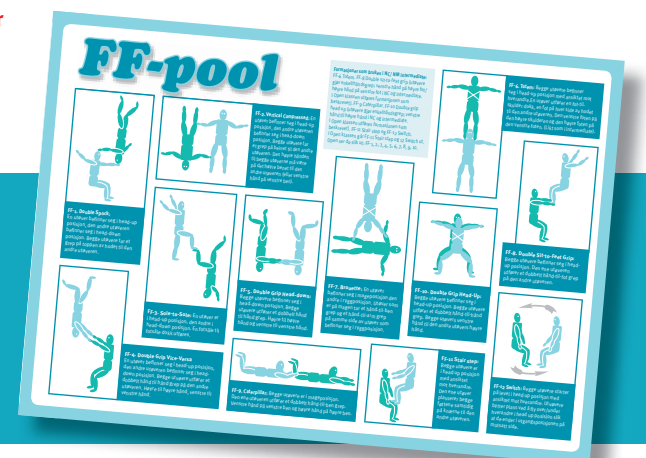
Pensjonist nei!

Fredag 30. mai er det ENDEX for Torbjørn. Da har han gjort sitt for Konge og Fedreland. Da flytter han på hytta for å være nærmere hoppfeltet. Endelig HI på fulltid. Et lite sitat fra noen gamle venner av Torbjørn, som vi kjenner ham så godt igjen i: "Han var en herlig type under hopping og fest!"

Tusen takk for innsatsen sjef og gratulerer med dagen - Blue skies forever!

Ny freeflypool

De nye poolene ligger nå ute til nedlasting på Frittfall.org. Konkurranseskomiteen har gjort noen endringer i forhold til hva som ble publisert i Frittfall #1/10, men du får rett versjon om du laster dem ned fra nettet nå.

Riksdagene

OFSK
fallskjerm.no

OFSK ønsker alle velkommen til Riksdagene på Østre Åra 16.-25. juli!

Kom og hopp freefly og tracking med Fabian Raidel, Martin Kristensen, Kristian Moxnes og Jim Harris.

Polaris og Tore Buer arrangerer FS-flak fra begge Porterne.

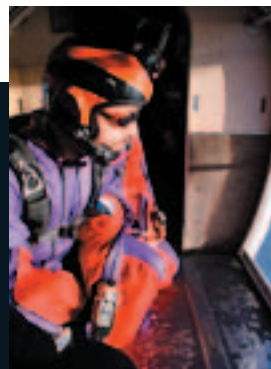
Gå ikke glipp av felles skalldyrparty, innhopp og Hulder Bulder Mega party!

Boogie avgift kr 400 (de som er med på Riksdagene betaler bare kr 400 i registrering).

Åra for
alle

To pilatus portere
hele sesongen

Fredager Flyr vi
til 15 000 ASL

Wingsuit flyer forbi flagg

BRIAN DRAKE **TEKST**

JADE CHRISTOPHER

TATOM **FOTO**

Team III Vision ved
Brian Drake, Jhonathan
Flores and Ed
Pawlowski flyer wingsuit

forbi Rex Pemberton og hans 1.000 kvadratfots Stars and Stripes flagg.

PD lanserer større optimum reserver

Performance Designs informerer om at FAA har nå godkjent størrelsene 160 til 253 kvadratfot. De kundene som har bestilt store optimumreserver får dem tilsendt fra slutten av mai. Alle størrelser er nå lagerført.

Med denne nyheter følger det fordeler for tyngre eller mer konservative hoppere. Større trygghet ved lavere åpningskrefter, mer kraft i landingsflare med større tilgivelse for feil, og ikke minst muligheten til å pakke større reserver inn i dagens containere.

Mer informasjon om optimum, pakkevolum og størrelser på performedesigns.com.

Bilde av flyet ditt

Sjekk ut benlestudios.com.

Ben Lê tilbyr å ta alle typer bilder av flyet ditt. Redaksjonen også fått tilbud om å få organisert spesielle fotoopptak med jentemodeller etter behov. Noe som herved bringes videre til klubbene og flyeierne :D

Onsdagstracking

på Jarlsberg med Tønsberg Fallskjermklubb. En weekbreaker som skaper særdeles godstemning! Er så digg at sesongen er i gang at alle ord kommer til kort!

Lars Middelthon **TEKST**
Kim Einar Abol **FOTO**

Sky Design Verksted ligger i Tønsberg og er klar for utstyret ditt

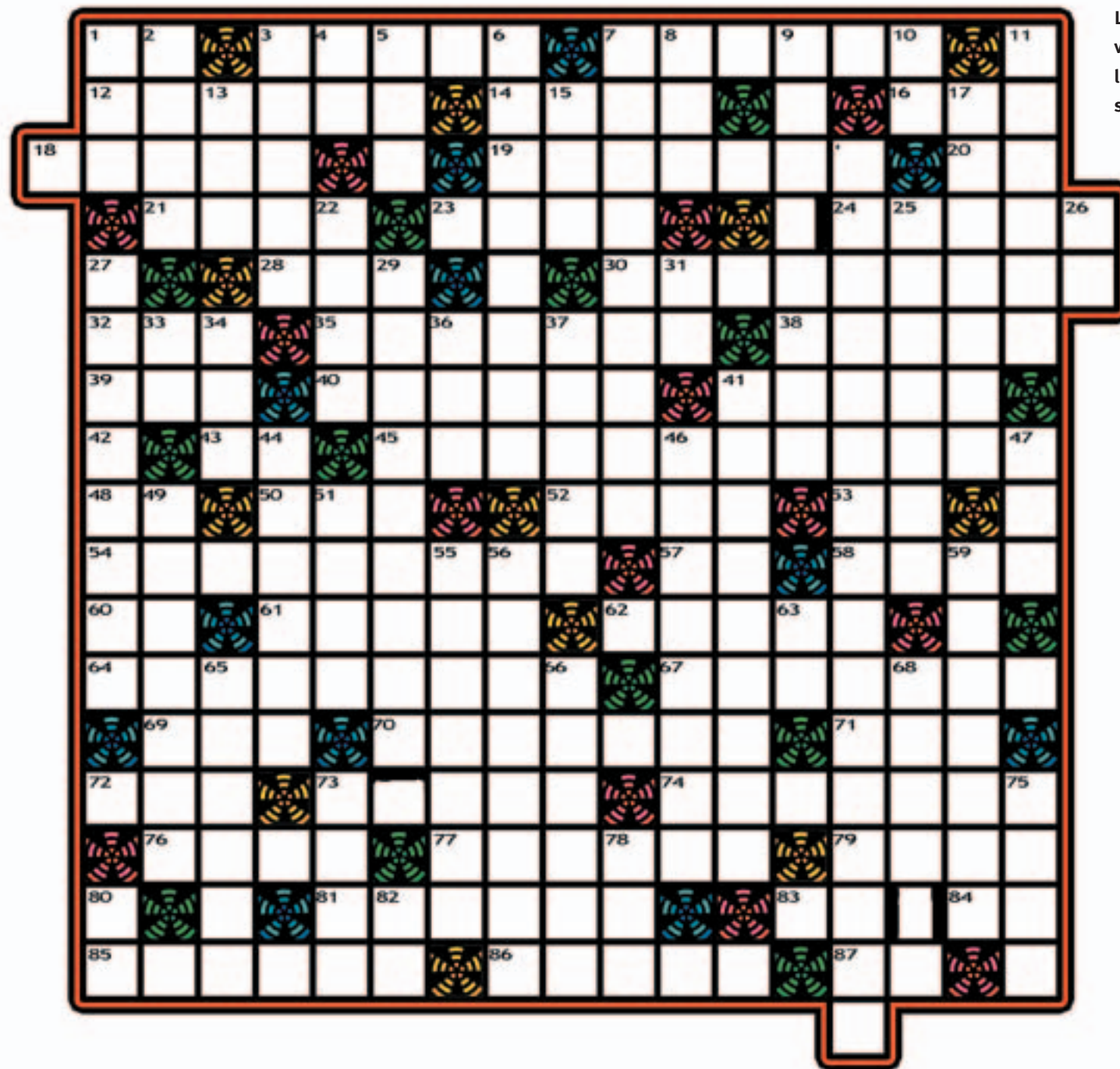
Med ett års syklus på hovedkontroller er det ingen grunn til å vente til våren med å se over utstyret ditt, eller å få reparert ting som har dukket opp i løpet av sesongen. Bli ikke den som må vente til siste liten til våren med å få kontrollert og reparert utstyret ditt for en ny sesong.

Verkstedet til Sky Design har over 25 års erfaring med alle typer fallsjermreparasjoner, modifikasjoner, tilpasning av seletøy, kontroller osv. og er ditt beste valg for å sikre at utstyret ditt er sikkert, oppdatert og luftdyktig.

Med fullt utstyrt maskinpark, kort leveringstid, høy kompetanse og stort utvalg av originale deler blir utstyret ditt tatt vare på i de beste hender.

**Spar tid og penger. Om du har ansvar for klubbutstyret eller det er ditt eget:
Send utstyret direkte til Sky Design Verksted, Elverhøiveien 16, 3113 Tønsberg.**

Sky Design Verksted. Det finnes bare ett.

Landslaget har en del lange flyturer i løpet av et år. På vei til Basic 2010 fylte Marianne og Kjetil tiden med å lage kryssord til de andre på laget. Resultatet får dere servert i Frittfall.

VANNRETT:

1. Kristelig Gymnas
3. Gud
7. Håndtaket
14. Sesongleketøy
16. Sjødyr
18. Kasakstaner
19. :S
20. Dyr
21. Italiens FS-hopper
23. Sånn
24. Høytid
28. Odde
30. Eks-hale (3+6)
32. Russisk etterretning
35. Gresk Bokstav
38. Marianne og Derek reiser til Italia for å ...
39. Kobberutfall
40. Sender
41. Tysk preposisjon
43. Tampong
45. Nødløsning

X3M4S ELEMENTS

=

W R D C

48. Usikker-lyd
50. Hyllest
52. Halvøy
53. Røyk
54. Feste med velcro
57. Yngve-utdannelse
58. Ku-hus
60. Rundt
61. Fugl
62. Innledning
64. Tåke
67. Vaskemiddelmerke
69. Barnekrevelyd
70. Ganske alminnelig kjøretøy
71. Engelsk fugl
72. Del
73. Guttenavn
74. Intens
kokkedommeroppgave
76. Marianne
77. Naturlig mat
79. Konform
81. militærmann
83. ikke inn
84. sanse
85. Kroppsdal
86. ordne opp i feil
87. sportsspillprodusent

LODDRETT:

1. Spisested
2. Jentenavn
3. Fetter
4. Husly
5. Bakken
6. Kjøkkenredskap
7. Kakaokjeks
8. -bombe
9. Ikke veldig gammel
10. Nazistparti

11. Spises
13. Verktøy
15. Videomann fra Spaceland
17. Utenfor
- * LØSNINGSORD
22. Skateboardmerke
25. Oppmøtetid på Basic
27. Helmiss
29. Hoppfelt
31. Reg-nummer
33. Sinnalyd
34. Base-sted
36. Dott
37. Lommefugl
41. Utrolig
44. Dø
46. Hl
47. Formasjonsfugl
49. Kjetil
51. Ikke oss
55. Pustevansker
56. Sjømat
59. Spesialisert rusmisbruker
63. Ujevn
65. Dennis
66. Kaste
68. Land
73. Ose
75. Selvisk
78. Tall
80. Europamesterskap
82. Fornavn blokk 12.

PREMIER

Spot On hettegenser

En av de nye, superfete hettegenserne til Spot On kan bli din! Sjekk den ut i nettbutikken hos www.spoton.as, eller stikk innom i Dronningensgate.

Spot On

Shaun Bartlett album

Kjetil Rookie Nordin har personlig valgt ut premien i konkurransen, det sinnsykt bra albumet "Shrink the City to a light" av fallskjermhoppernes favorittmusiker Shaun Bartlett.

Send løsningen til kitt@frittfall.org innen 10. august for å delta i trekningen.

STILLING LEDIG

daglig leder

Vi søker en initiativrik og strukturert kandidat til en spennende utfordring som daglig leder for Oslo Fallskjermklubb.

Oslo fallskjermklubb er Norges største fallskjermklubb og driver Rikssenteret for F/NLF. Klubben har et dynamisk miljø, en god solid medlemsmasse og instruktørstab. Som daglig leder vil du være en del av et stort og aktivt miljø med masse initiativ. Stillingen er meget selvstendig og du vil ha mulighet til å påvirke i stor grad hvordan den skal fylles. Som daglig leder er styret din nærmeste overordnede.

Stillingens arbeidsområde omfatter daglig drift av Rikssenter for fallskjermhopping i sesongen fra 1 mai til medio september med arbeidssted Østre Åra. I vintersesongen omfatter stillingen etterarbeid og ferdigstillelse av regnskap fra gjennomført sesong, og planlegging og forberedelse av neste års sesong. I vintersesongen har stillingen fritt arbeidssted, med mulighet for hjemmekontor om dette er ønskelig.

Stillingen som daglig leder for Oslo fallskjermklubb er en 100 % stilling.

Tiltredelsesdato er ønsket fra oktober 2010 grunnet overlapping med nåværende daglig leder. Fra og med 01.01.2011 vil ny daglig leder fungere fullt.

Se utfyllende stillingsannonse på www.fallskjerm.no

Send CV og søknad til styret@fallskjerm.no. Søknadsfrist er 1. august 2010.

Ved spørsmål kontakt Anne-Sofie Bøe (styreleder) på telefon 480 10 688 eller sosuf@freefly.no

SEND INN DINE BESTE BILDER.
OG VINN HD KAMERA FRA GO PRO!

RICHARD OLSEN **Foto**
CHRISTIAN GREVSTAD OG TERJE HJORTLAND OVER VOSS I MAI

TOM ERIK TANUM **Foto**
LEIF I SITT ESS

FOTOKONKURRANSEN

FRITTFALLS FOTOKONKURRANSE ER ÅPEN FOR ALLE. HVER DELTAKER KAN SENDE INN SÅ MANGE BILDER HAN/HUN ØNSKER. BILDENE BLI VURDERT ETTER SKJØNN, MED VEKT PÅ EN INTERESSANT, AKTUELL OG/ELLER ESTETISK FREMSTILLING AV MOTIVET.

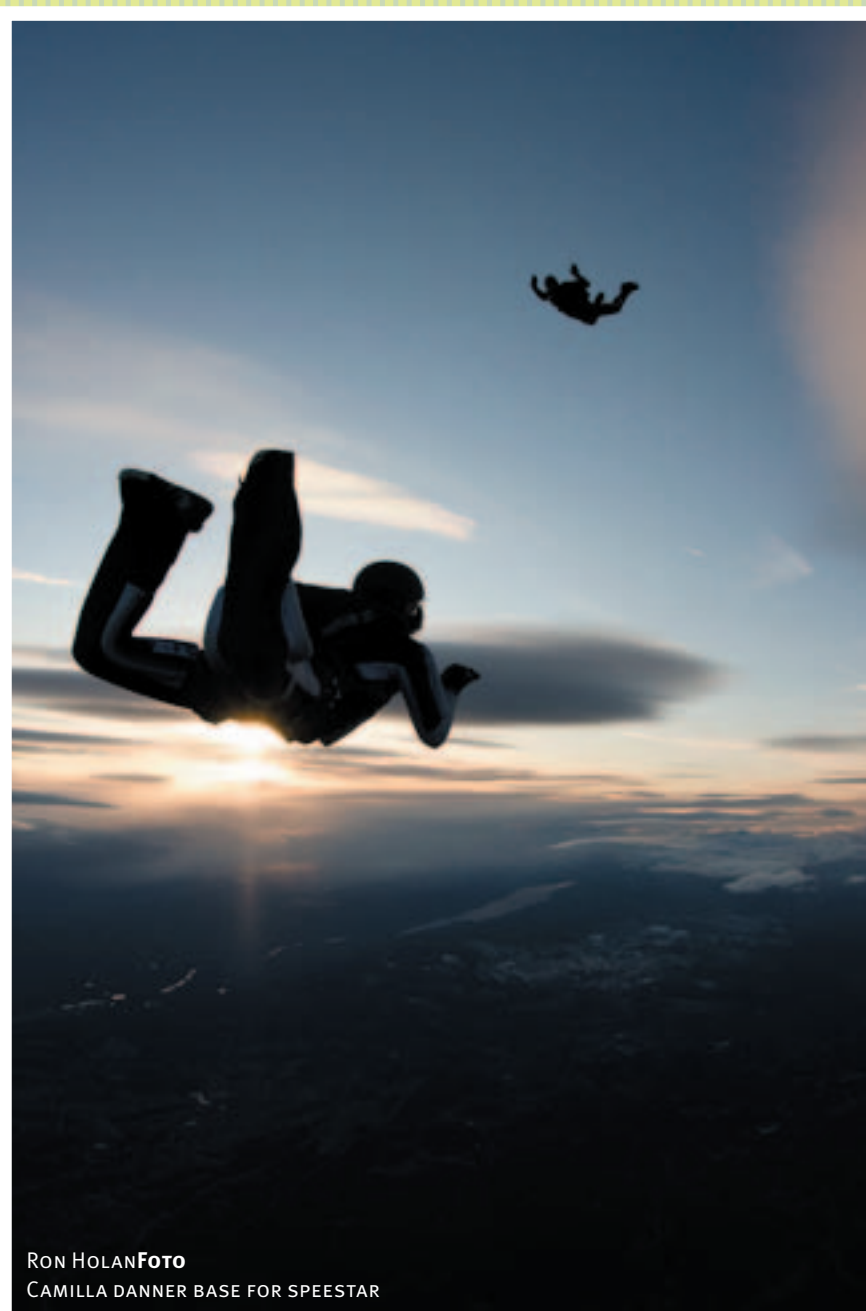
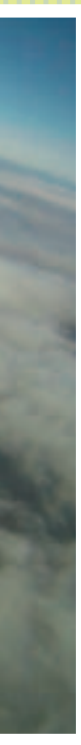
Tips!

Ta med kameraet! Sortere vekk kan du gjøre siden. Finn gode motiv, plasser deg i forhold til motiv og bakgrunn. Avtal med modell. Planlegg og still inn kameraet i forhold til lysforhold.

Bilder sendes inn i full oppløsning innen 10. august 2010. Vinneren kåres i Frittfall #3/2010. Full konkurranseutlysning med regler fra Frittfall #1/2010 finner du på Frittfall.org.

Innsendte bidrag

Vi har allerede før boogiesesongen fått inn flere flotte bidrag. Her er et knippe.

RON HOLAN**FOTO**
CAMILLA DANNER BASE FOR SPEEDSTAR

SINDRE OLSEN**FOTO**
EGEN HØYDEMÅLER OVER VOSS

YNGVE SKÅLNES**FOTO**
RANVEIG SJEKKER UTSTYR,
HELIKOPTERHOBB BØMOEN I PÅSKEN

FULL GASS PÅ JARLSBERG

DA ER VINTERDVALEN OVER OG EN NY
SESONG I GANG PÅ JARLSBERG.

HALVOR BJØRNSTAD **TEKST OG FOTO**

Det var godt å komme til Jarlsberg og møte venner og kjente, men ikke minst få banket litt rust og prøvd ut nye kunster som er tillært i vindtunell i løpet av vinteren. For de av oss som har jobbet i kulissene i vinter har det vært mye å ta tak i. Selv om vinteren har vært lang for de aller fleste har planleggingsperioden før denne sesongen blitt brukt effektivt. Vi har utrettet mye og føler selv at vi har en bra terminliste å jobbe med.

Åpningshelgen ble gjennomført med brask og bram. Det var god stemning og det ble gjort mange bra hopp. Det ble delt ut to hederstegn denne helgen også, og det er ikke hverdagskost.

NAKs gullnål ble delt ut til Ivar Jarle. Han mottok hederstegnet på bakgrunn av sin mangeårige innsats for en rekke fallskjermklubber, herunder NTNU, Grenland og Tønsberg FSK. I tillegg til sin tidligere fallskjermkarriere og aktive liv som instruktør og instruktør-eksaminator, har han i

mange år vært pilot og fløyet fallskjermhoppere. De siste tre årene har han hatt et særlig ansvar som sjefspilot i TøFSK

F/NLFs hederstegn blir tildelt bare en person per år, i år var det Leif Rakfjord som mottok denne. Hederstegnet gikk til Leif for hans usedvanlige innsats for TøFSK over mange år. Leif fikk fallskjermkurs i 40-års gave fra sin kone, og i de 17 år som har gått siden den gang har han vært aktiv som hopper og instruktør, hele tiden med base på Jarlsberg. (Vi har ikke fått bekreftet om hans kone angrer gaven.) Leif er beryktet for sin energi når det gjelder alt fra å få flyet opp i lufta til å klippe gress, og tilbringer mer eller mindre hver eneste dag på feltet – så lenge det er aktivitet.

TøFSK er svært klar over at både Leif og Ivar er helt nødvendig nøkkelpersoner i vår drift. **GRATULERER TIL DEM BEGGE!**

For de av dere som har besøkt vår hjemmeside, www.hoppfallskjerm.no, har dere sikkert sett at den har kommet i nytt design. Den er fortsatt under utvikling, men her vil du finne mye nytting. Nytt av året er blant annet at du kan logge

deg inn på hjemmesiden vår og se din egen jumprun-konto. Sjekke saldo og se hvor mye penger du har igjen. I tillegg kan du se dagens manifest. Jepp, det stemmer! Denne funksjonen synes vi selv er superbra og er stolte av den. Stor takk til Einar som har brukt mange, lange dager og kvelder på denne hjemmesiden. Som sagt så er den fortsatt under utvikling, så det vil komme flere funksjoner og muligheter etterhvert.

Det blir eventer utover hele sommeren også. Ett av eventene det er verdt å få med seg på Jarlsberg i år er Skjærgårdsboogien. Dette blir avholdt fra lørdag 17. til søndag 25. juli. Her blir det mye spennende. Blant annet innhopp i tillegg til Full Gass dager. Full Gass dager hadde vi stor suksess med i fjor, og derfor ønsker vi å gjenta suksessen også i år. Saken er enkel; jo mer du hopper jo billigere blir det. Få rabatt allerede på hopp nr to.

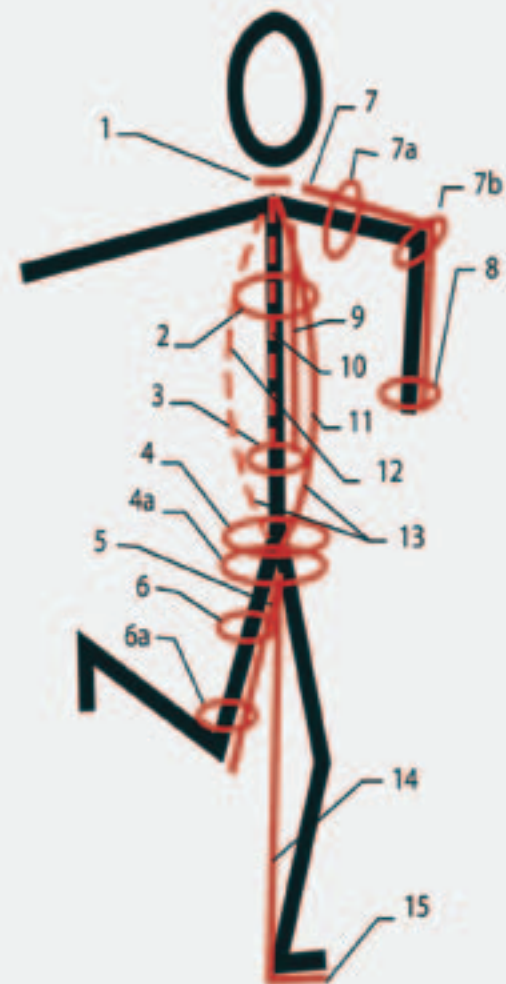
Er du klubbmedlem og får gjort 10 hopp på en dag vil det 10. hoppet koste deg kun kr 130. Er ikke det bra deal så vet ikke jeg. Med andre ord her er det bare å komme til Jarlsberg i uke 29 og GI FULL GASS!

SD COLLECTION

MÅLESKJEMA HOPPDRESS

1	skulder ↔ skulder	cm
2	rundt bryst	cm
3	rundt midje	cm
4	rundt hofte	cm
4a	rundt hoft (jente)	cm
5	skritt ↔ midt på kne	cm
6	rundt tykkåret	cm
6a	rett over kne	cm
7	skulder ↔ håndledd	cm
7a	biceps	cm
7b	albue	cm
8	håndledd	cm
9	armhule ↔ midje	cm
10	nakke ↔ midje	cm
11	skritt ↔ hals	cm
12	skritt ↔ nakke	cm
13	hals ↔ skritt ↔ nakke	cm
14	skritt ↔ gulv	cm
15	skotupp ↔ hæl	cm
16	høyde	cm
17	vekt	kg
18	gutt/jente	
19	bestillingsdato	

farger nylonstoff: hvit, lys grå, gul, orange, rød, blåturkis, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongeb blå, marine, svart.

farger bomull: hvit, gul, grønturkis, rød, magerita (sterk rosa), burgunder, lys lilla, lys kongeb blå, marine, svart

farger spandex: hvit, lys grå, mørk grå, gul, sennep, rød, burgunder, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongeb blå, marine, svart

Når du tar målene bør du ha på deg det du vanligvis har under hoppdressen på sommeren. Husk at dressen blir lik de målene du oppgir - ferdig sydd.

SKYDESIGN COLLECTION • LUNDEVEIEN 20 • 2435 BRASKEREIDFOSS
MOB: 90 78 73 70 • TLF/FAX: 62 42 33 10
URL: WWW.SDCOLLECTION.NO • E-POST: BESTILL@SDCOLLECTION.NO

JEG BESTILLER HERVED:

HOPPDRESS PRIS

☐	slick suit nylonfront	2.170,-
☐	slick suit bomullsfront	2.300,-
☐	bomulldress	2.300,-
☐	lett type boogieutgave	2.300,-
☐	kameradress big wing	2.390,-
☐	kameradress small wing	2.150,-
☐	freeflydress	2.340,-
☐	blyvest (3 kg m/ekstra lommer)	760,-
☐	varmetight (Polartech power stretch)	760,-

EKSTRAUTSTYR

☐	forsterket kne	100,-
☐	polstret kne (med varmestoff)	170,-
☐	lag grep (ben grep)	220,-
☐	doble armgrep	120,-
☐	booties standard	470,-
☐	stringbooties standard	590,-
☐	stringbooties med regulering	710,-
☐	Arcteryxbooties	710,-

PRIS

☐	pynte- og forsterkningsbånd	145,-
☐	sliderholder	65,-
☐	dobbel nylonfront (lyse farger)	300,-
☐	løs varnehals "smekke"	280,-

FARGER

- front: _____
- ben: _____
- rumpe: _____
- spandex sider: _____
- spandex rygg: _____
- spandex skritt: _____
- arm ytters: ☐ bomull ☐ spandex
- forsterkningsbånd: _____
- grep/vinge: _____

Prisene er inklusive moms.

- ☐ Jeg ønsker å betale i oppkrav (+ porto) ☐ Jeg ønsker å betale med kredittkort (+ porto)

- ☐ VISA kortnummer: _____ Utløpsdato: _____
- ☐ Euro/Mastercard kortnummer: _____ Utløpsdato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ Poststedsted: _____

Telefon: _____ Mobil: _____

MAIL BESTILLING TIL:

bestill@sdcollection.no

RIKSNYTT #1/2010

HEI ALLE SAMMEN!

DA VAR VI I GANG IGJEN PÅ RIKSSENTERET. TUSEN TAKK TIL DE 34 IVRIGE MEDLEMMENE SOM STILTE OPP TIL ÅPNINGSDUGNAD.

SIW GJERSTAD **TEKST**

Til tross for utfordringer rundt flytillatelse fra LT, askefaste stabs medlemmer og pc-crash, åpnet vi 1. mai som planlagt.

Senteret ser bedre ut en noen gang, og vi har fått installert skap i hangaren i samarbeide med SATS. Christoper har skaffet mykt underlag slik at pakkematten har fått et lite løft.

OFSK fortsetter å tilrettelegge og oppgradere Rikssenteret til et bedre sted å være for alle!

2 Portere

Vi har to fine Portere på Æra hele sesongen. I år er de fra samme firma som vi har hatt et stabilt samarbeid med i to år. Altså, muligheten for at det ene flyet skal stikke av slik som den ene Porteren gjorde under Riksdagene i fjor er minimal!

I noen perioder låner vi ut en Porter til NTNU. CECI drar til Oppdal 4.-13. juni og 12. september. Da har vi bare en Porter på Æra!

Storhopper

Så langt er det 11 som har benyttet seg av Storhopper deal.
100 hopp å kr 200 eller 150 hopp for kr 189/stk stk. Løp og kjøp!

Lagdeal

Ta med laget og hopp fra NM fly. Fra 25 laghopp og oppover betaler dere kr 189/slot. Gratis tillgang til de-breif rom.

Flying Chicks
www.fallskjerm.no

Flying Chicks

OFSK er stolte av å arrangere Flying Chicks for femte år på rad. Arrangementet går av stabelen i skrivende stund. 60 påmeldte Chicks og 80 på bankett.

Jenter fra alle klubber i Norge samles for å banke hopp. Stephanie Soria, Ditta, Linn, Kristine og Ellen stiller som organisere.

OFSK takker arrangementsjentene Sofus og Trine med god hjelp av Camilla, Anne Simone, Siri, Ellen F. Elise, Hedda og Linda W for all innsatsen som legges ned i et slikt event.

Ungdomsgruppa

Kidsa er på full fart inn i klubben. I år er det fem lovende som vi sender til NM sponset av NLF og OFSK. Vi må forme de som formes kan til å drifte klubben videre når vi gamle setter oss til i Paradiset!

Riksdagene

Gå ikke glipp av årets Boogie. Riksdagene holdes fra 16. til 25. juli.

Disse kommer: Fabian, Kristian Moxnes, Martin Kristensen, Jim Harris, Polaris og Tore Buer. Kommer du?

Under Riksdagene betaler du bare kr 400 i avgift, ingen annen innregistrering disse dagene. Da får du hoppe med verdens beste fallskjermorganisatorer.

OFSK ønsker alle velkommen til Rikssenteret! Vi håper på en trygg og super sommer med masse bra hopp!

5 butikker

Spot On er mer tilgjengelig enn noen gang.

Dronningensgate 13, www.spoton.as og hoppfeltene på Jarlsberg, Bømoen og Østre Æra

Dronningensgate 13 PB 670 Sentrum 0106 OSLO, Norway
(+47) 97 100 600 info@spoton.as www.spoton.as

Icon

FULLY LOADED FOR \$2,650

We made a conscious decision with the Icon to provide the rig customers want fully loaded. We build the Icon with key features included rather than publishing a low base price that increases by \$400 to \$1,000 when you add the most common options. On a feature to feature comparison basis, we offer better gear at better value, just like our motto says.

For a list price of \$2,650, your new Icon includes the following features:

✓ All stainless steel hardware	no charge
✓ Chest rings	no charge
✓ Hip rings	no charge
✓ Spacerfoam back pad	no charge
✓ Hacky or freefly handle	no charge
✓ Kill line pilot chute	no charge
✓ Cut in laterals	no charge
✓ Fat cutaway handle w/insert	no charge
✓ Steel Benchmade hook knife	no charge
✓ Patented mini force ring	no charge

DELIVERY TIMES:

• 8-10 weeks:
full custom Icon. | • 2 weeks:
Icon Elements from stock with
custom harness. |
|------------------------------------|--|

We charge for just a few options:

Custom pinstripes	\$50 to \$160
Custom embroidery	quote
Skyhook RSL	\$250

BETTER VALUE BETTER SKYDIVES BETTER GEAR BETTER VALUE BETTER SKYDIVES BETTER GEAR BETTER
BETTER SKYDIVES BETTER GEAR BETTER VALUE BETTER SKYDIVES BETTER GEAR BETTER

by **Aerodyne**
Skydiving equipment

